

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
20 жылғы «» _____
№ ____ бұйрығына -қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығына -қосымша

Зиятының жеңіл түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты білім алушыларда әртүрлі тұрмыстық және әлеуметтік жағдайларда белсенді және тәуелсіз болуға мүмкіндік беретін дағдыларды қалыптастыру болып табылады.

3. Бағдарламаның оқу міндеттері:

1) білім алушыларды өз тұрмысын, күнделікті үй тіршілігін ұйымдастыруға дайындау;

2) гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тұрғын үй мен киімге күтім жасау дағдыларын қалыптастыру;

3) әлеуметтік мекемелердің (сауда, тұрмыс қызметі, байланыс, мәдениет, медициналық көмек) және қоғамдық көліктің қызметтерін пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

3) әлеуметтік ережелерге сай мінез-құлықты қолдау, жағымды жеке қасиеттерді қалыптастыру: еңбекқорлықты, жанашырлықты, үлкендерге құрмет көрсетуді, патриоттық сезімдерді.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері:

1) психофизикалық даму кемшіліктерінің орнын толтыруға ықпал ету;

2) ауызша диалогтық және монологтық сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту және жүйелеу, іскерлік қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

3) бос уақытын ұйымдастыра білу қабілетін қалыптастыру.

4) оқу-танымдық іс-әрекетін дамыту, шаруашылық-еңбек дағдыларын

қалыптастыру;

5) өз жұмысын жоспарлау және басталған істі аяғына дейін жеткізу, өз іс-әрекетіне ағымдағы бақылауды, қорытынды бақылауды жүзеге асыру, өз жұмысының нәтижелерін үлгімен салыстыру, өзін-өзі бағалау қабілеттерін дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері

5. Оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық тәсілдері арнайы педагогика қағидаттарына негізделген: оқытудың компенсаторлық-дамытушылық, әлеуметтік бейімделу бағыттылығы, іс-әрекетке негізделу тәсілдемесі, оқытудың тәжірибелік бағыттылығы, саралау және дараландыру тәсілдемелері, мұғалімнің білім беру процесіндегі көшбасшылық рөлі.

6. Оқытудың компенсаторлық-дамытушылық бағыттылығы қағидасы оқу және оқыту қызметінің арнайы әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі, онда мыналар ескеріледі: ойлау процестерінің инерттілігі, танымдық белсенділіктің төмендігі, ойлаудың жалпылау және абстракциялау функциясының әлсіздігі, сөйлеу қабілетінің дамуының артта қалуы.

7. Білім алушылармен жұмыста олардың еліктеу қабілеттеріне, көрнекі-тиімді ойлаудың сақталған мүмкіндіктеріне сүйенеді.

8. Бағдарламаны іске асыру білім алушыларда қабылдауды, есте сақтауды, сөйлеуді, ақыл-ой операцияларын дамытуға жағдай жасайды; басталған жұмысты соңына дейін жеткізу, мүмкін болатын қиындықтарды жеңу, ұқыптылық пен дербестік таныту қабілетін қалыптастыру.

9. Оқытудың әлеуметтік бейімделу бағыттылығы жеке тұлғаның әлеуметтік бейімделуін еңсеруді немесе азайтуды қамтиды. Білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысуы үшін қажетті тәртіп нормаларын, өмірлік дағдыларды игеруі бойынша арнайы жұмыс көзделеді.

10. Білім беруде іс-әрекетке негізделу тәсілдемесі зиятында бұзушылығы бар білім алушының жеке басының даму ерекшеліктерін ескере отырып, білім берудің негізгі заңдылықтары мен құрылымын ашатын психологиялық ғылымның теориялық ережелеріне негізделген. Оқушылардың жеке басының дамуы олардың қолжетімді қызметін (пәндік-практикалық, шаруашылық, еңбек, оқу) ұйымдастыру сипатымен анықталады.

11. Оқытудың тәжірибелік бағыттылығы нақты өмірлік жағдайлар мен сабақта оқылатын оқу материалы арасында тығыз байланыс орнатуды қамтиды.

12. Оқытудың тәжірибелік бағыттылығы оқытудың практикалық, көрнекі, интерактивті әдістерімен және тәсілдерімен қамтамасыз етіледі: практикалық жұмыстар, проблемалық жағдайларды шешу, өмірлік жағдайларды драматизациялау (іскерлік ойын), экскурсиялар, сабақтар-кездесулер.

13. Зиятында бұзылыстар бар білім алушылармен жұмыс жасауда саралау және дараландыру тәсілдемесін қолдану балалардың оқу материалын игеру

кезінде пайда болатын және алынған білімнің, дағдылардың сапасына әсер ететін типологиялық ерекшеліктерді ескеруді қамтиды.

14. Саралау тәсіл төрт типологиялық топты ескере отырып құрылады (В.В. Воронкова бойынша). Білім алушылардың әрбір типологиялық тобы үшін педагог олардың мүмкіндіктеріне сәйкес оқу материалының мазмұнын, оқыту әдістері мен тәсілдерін, қызмет қарқынын таңдайды. Сараланған тәсіл оқытуды дараландырумен толықтырылады.

15. Оқу-танымдық және практикалық іс-әрекетке арнайы педагогикалық басшылықтың қажеттілігі оқушылардың, әсіресе 3 және 4 типологиялық топтардың танымдық белсенділігінің төмендігімен және жалпылама ойлау функцияларының әлсіздігімен байланысты. Мұғалім осы оқушылардың оқу-танымдық іс-әрекеттерін ұйымдастырады және бағыттайды, оларға қадамдық көмек көрсетеді.

16. Бағдарламаны іске асыру барысында білім алушылардың ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту үшін мынадай жағдайлар жасалады:

1) нақты өмірлік жағдайларды имитациялау үшін компьютерлік модельдерді пайдалану, сондай-ақ оларды одан әрі түсіну үшін осы жағдайларды зерделеу;

2) практикалық мәселелерді шешу үшін мәтіндерді, кестелерді, кескіндерді өңдеу, аудио және бейнематериалдарды өңдеу үшін бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану;

3) белгілі бір тақырып бойынша бірлескен топтық жұмыс жүргізуге мүмкіндік беретін электронды құралдар арқылы материал жинау және тәжірибе алмасу;

4) тіршілікті қамтамасыз ету міндеттерін шешу үшін ақпараттық-коммуникациялық технологияларды өз бетінше пайдалану.

17. Оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау ағымдағы (сабақ), мерзімді (тақырыптық) және қорытынды бақылау түрінде жүзеге асырылады.

18. Ағымдағы бақылау сабақта білім алушылардың қызметін бақылау, практикалық және өзіндік жұмыстарды, ұжымдық қызмет түрлерін талдау арқылы жүргізіледі. Әр сабақты (ағымдағы) бақылау оқу процесінің сапасын қамтамасыз ету үшін педагог пайдаланатын оқытудың мазмұны мен әдістерін түзету мақсатында жүргізіледі. Мұндай бақылау білім алушыларға қатысты ынталандырушы және тәрбиелік сипатта болады.

19. Мерзімді бақылау бағдарламалық тақырыпты, бөлімді зерттегеннен кейін жүзеге асырылады. Белгілі бір тақырып шеңберінде оқу материалын зерделеудің күтілетін нәтижелері әртүрлі типологиялық топтардың білім алушыларында бірдей болмайды.

20. Қорытынды бақылау тоқсанның, жылдың соңында жүргізіледі. Педагог білім алушылардың оқу жетістіктерін жеке карталарына еңгізеді, осы жерде оқушылардың меңгерген дағдыларды жүзеге асырудағы дербестік дәрежесі

көрсетіледі.

21. Сабақ өткізу үшін сынып 2 топқа бөлінеді. Сабақтың теориялық бөлігі оқу кабинетінде өткізіледі. Практикалық дағдылар осы Бағдарламада көзделген дағдыларды қалыптастыру үшін қажетті нақты заттарды, тамақ өнімдерін, жабдықтар мен тұрмыстық техниканы пайдалана отырып, арнайы үй-жайда қалыптастырылады.

3-тарау. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің мазмұны

22. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 2) 6-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 3) 7-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 4) 8-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 5) 9-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
- 6) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты.

23. «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны мынадай бөлімдерді қамтиды:

- 1) «Денсаулық»;
- 2) «Киім, аяқ киім»;
- 3) «Тамақтану»;
- 4) «Тұрғын үй»;
- 5) «Көлік, көше»;
- 6) «Отбасы»;
- 7) «Мерекелер мен рәсімдер»;
- 8) «Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары».

24. «Денсаулық» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) дене гигиенасы;
- 2) дәрігерге дейінгі алғашқы көмек.

25. «Киім, аяқ киім» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) киім, аяқ киім, бас киім түрлері;
- 2) киімге, аяқ киімге күтім жасау.

26. «Тамақтану» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) азық-түлік өнімдері;
- 2) ас үй және асхана ыдыстары, техника;
- 3) тамақ дайындау және тамақтану.

27. «Тұрғын үй» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тұрғын үй-жайлардың түрлері;
- 2) тұрғын үйді жинау.

28. «Көлік, көше» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көлік құралдарының түрлері;
- 2) көліктегі және жолдағы тәртіп ережелері ;
- 3) қала бойынша жүріп-тұру бағыттары.

29. «Отбасы» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) отбасы құрамы;
- 2) отбасылық қатынастар;
- 3) Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары.

30. «Мерекелер мен рәсімдер» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) мерекеге дайындалу және өткізу, сыйлықтар, кәдесыйлар ресімдеу;
- 2) құттықтаулар.

31. «Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сауда кәсіпорындары;
- 2) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық (бұдан әрі - ТКШ) кәсіпорындары;
- 3) қаржы кәсіпорындары;
- 4) тұрмыстық қызмет кәсіпорындары;
- 5) байланыс құралдары кәсіпорны;
- 6) мәдениет мекемелері, демалыс орындары.

32. 5-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Гигиена құралдарының мақсаты (сабын, шүберек, сүлгі). Жеке гигиена құралдарын пайдалану ережелері (сабын, жуғыш, сүлгі). Ұқыптылық дағдылары. Гигиеналық процедуралар алгоритмі. Соғып алғанда, мұрыннан қан кету кезінде алғашқы медициналық көмек. Жеңіл кесіп алған кезде, болмашы жарада, терісі сыдырылғанда алғашқы медициналық көмек. Жәндіктер шағып алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету;

2) киім, аяқ киім. Киім, аяқ киім, бас киім түрлері. Киім, бас киімдер түрлері, олардың маусымдық мақсаты. Киім мен аяқ киімді жыл мезгілдеріне қарай ауыстыру; киімді мақсаты бойынша ажырату және саралау; сыртқы киім: пальто, күртке; қыздардың киімдері (көйлек, жемпір, юбка, жейде) және ұлдардың киімдері. Киім мен аяқ киімге ұқыпты қарау. Киімге ұқыпты қарау ережелері; киімге күтім жасау: құрғақ щеткамен тазалау, сақтау (сөрелерде, киім ілгіште). Киімді ұсақ жөндеу (түймелерді «тығыздап», «бос» тігу);

3) тамақтану. Азық-түлік және олардың адам денсаулығы үшін маңызы: өсімдіктен және жануарлардан алынатын тағамдар, азық-түлік, нан, ет,

көкөністер, жемістер. Азық-түлік топтары (көкөністер, жемістер, жидектер, сүт, ұн, ет, балық өнімдері, жарма, кондитерлік өнімдер). Ас үй және асхана ыдыстары мен жабдықтары. Ас үй жабдықтары. Ас үй ыдыстарының, жылыту аспаптарының атауы және оларды пайдалану ережелері, тамақ дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы. Ыдыс-аяқ пен ас үй техникасын пайдалану ережелері. Мектеп асханасында үстелді орнату. Шай қайнату алгоритмі. Жұмыртқа тағамдарын дайындау (пісірілген жұмыртқа, омлет). Кесу құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері;

4) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер. Тұрғын және қосалқы үй-жайлар. Тұрғын және қосалқы үй-жайлардың мақсаты мен нысаналы толтырылуы. Киіз үй құрылысының ерекшеліктері. Тұрғын үйді тазарту: күнделікті, мерзімді және жалпы. Еден жуу алгоритмі. Кілемдерді шаңсорғышпен тазалау алгоритмі;

5) Көлік және көше. Көлік құралдарының түрлері. Қоғамдық және жеке көліктің мақсаты. Қоғамдық көліктегі жолаушылардың тәртіп ережелері: жолаушыны көліктен отырғызу және түсіру ережелері. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. Жол қозғалысы мен жаяу жүргіншілердің мінез-құлқының негізгі ережелері. Үйден мектепке және кері қайту жолын зерттеу;

6) отбасы. Отбасы құрамы: әкесі, анасы, әжесі, атасы, ағалары, әпкелері. Әкесінің және анасының тегі, есімі және әкесінің есімі. Жақын туыстарының есімдерінің атауы (бауырлар, әпкелер, әжелер, аталар), олардың туыстық дәрежесі. Үлкен және кіші отбасы мүшелеріне сұрақпен, өтінішпен жүгіну түрлері. Отбасы мүшелерінің күнделікті өмірдегі міндеттері. Отбасылық дәстүрлер. Баланың жеке басын қуәландыратын құжаттар (туу туралы куәлік);

7) мерекелер мен рәсімдер. Мемлекеттік мерекелер: Жаңа жыл, Халықаралық әйелдер күні. Діни мерекелер: Наурыз мейрамы, Масленица, Құрбан шалу, Ораза айт. Үлкендермен және құрдастарымен әдепті және сыпайы қарым-қатынас. Діни мерекелерді тойлау дәстүрлері. Дәстүрлі мерекелік тағамдарға арналған рецептілер. Құттықтау хатының мәтіні. Қазақтың ұлттық әдет-ғұрыптары: «Шілдехана», «Қырқынан шығару», «Тұсау кесер», «Қырқынан шығару».

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Дүкендердің түрлері: шағын маркет, супермаркет, гипермаркет, сауда орталығы; арнайы дүкендер: киім, аяқ киім, кеңсе тауарлары, маталар; дүкендерден тауарларды сатып алу тәртібі. Дүкендердегі негізгі тағамдардың ассортименті мен құнын анықтау. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу. Банк – бұл дербес қаржы кәсіпорны. Жөндеу шеберханаларының түрлері. Жөндеу шеберханаларының қызметтерін пайдалану ережелері. Жөндеу шеберханаларының мақсаты. Кәсіпорындар байланыс құралдары. Поштаның мақсаты. Пошта бөлімшелеріндегі қызмет түрлері. Театрдың, кинотеатрдың, мұражайдың мақсаты. Қоғамдық орындарда тәртіп ережелері.

33. 6-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Шаш күтімі құралдары (тарақ, щетка, сабын, сусабын). Шаш күтімі ережелері, шаш күтімі процедураларын орындау кезіндегі әрекеттердің реттілігі. Қолдар мен аяқтарға күтім жасау ережелері. Қолды жуу және тырнақ алу, тырнақ алудың жиілігі; тырнақты жууға арналған щетканы, тырнақ егеуішті пайдалану. Дәрі қобдишасы (сақтау орны). Дәрі қобдишасындағы заттарды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары;

2) киім, аяқ киім. Жыл мезгілдері бойынша киім, аяқ киім, бас киім түрлері, жыл мезгілдері бойынша киім, бас киім таңдау. Киімді жыл мезгілдері арасында шкафта сақтауға дайындау. Зығыр, жүн, жібек киімдерге, тоқылған киімдерге күтім жасау. Киімді қолмен жуу ережелері. Киімді сақтау үшін кептіру, үтіктеу және орналастыру ережелері. Кішкентай заттарды үтіктеу алгоритмі (орамалдар, үшкіл орамалдар, алжапқыштар, жастық қаптары, басқалары); үтікпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері;

3) тамақтану. Азық-түлік. Азық-түлікті сақтау мерзімі. Өнімдерді сақтау орындарына, тоңазытқышқа орналастыру. Жарамды және жарамсыз (бүлінген) тағамдарды, тамақтарды ажырату. Тамақ қалдықтарын, бүлінген өнімдерді тастау ережелері. Плитаны пайдалану ережелері (газ, электр). Плитамен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы. Тоңазытқышқа күтім жасау. Көп өңдеуді талап етпейтін тағамды дайындау (макарон пісіру, сүтке және суға ботқа пісіру, картоп пісіру). «Винегрет» салатын дайындау ережелері. Мәзірді ескере отырып, кешкі асқа үстел жасау. Дастархан үстіндегі тәртіп мәдениеті мен сөйлеу әдебін сақтау ережелері;

4) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері. Жеке және көп пәтерлі үйлер. Қаладағы, ауылдағы адамдардың тұрғын үйі. Жеке үйдің ауласындағы қосалқы ғимараттардың маңызы. Жихазға күтім жасау (жылтыратылмаған, жылтыратылған, жұмсақ). Тұрғын үйді күнделікті және апта сайын тазалау. Пәтерде, үйде үй жануарларына күтім жасау;

5) көлік. Көлік құралдарының түрлері. Қалалық көлік түрлері (автобус, троллейбус, трамвай, метро). Арнайы машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату; жол белгілеріндегі белгілер. Қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі. Қоғамдық көлікті пайдалану ережелері. Көліктен отырғызу және түсіру тәртібі. Қоғамдық көлікте жүру ережелері. Көліктегі тәртіп ережелері. Көліктен түскен кезде жолдан өту ережесі, көлікті айналып өту ережесі (трамвай, троллейбус, автобус). Жолдағы төтенше жағдайлардың себептері, төтенше жағдайдағы тәртіп сақтап ережелері;

6) отбасы. Отбасы құрамы. Өзінің, әкесінің, жақын туыстарының тегі мен есімдерінің және туыстық дәрежелерінің атаулары. Отбасылық қатынастар. Ата-аналарға үй шаруасында қолдан келгенше көмек көрсету; отбасы мүшелерінің еңбегін құрметтеу; қазақ халқының дәстүрлері бойынша үлкендерге құрмет көрсету ережелері мен түрлері. Баланың жеке басын куәландыратын құжаттар (туу туралы куәлік). ҚР азаматының жеке басын куәландыратын негізгі құжаттардың атауы (жеке куәлік, ЖСН);

7) мерекелер мен рәсімдер. Қазақстан Республикасының негізгі

мемлекеттік мерекелері (олардың күндері). ҚР мемлекеттік мерекелеріне орай бөлмелерді безендіру ережесі. Мерекелік дастархан жаю. Өз қолыңызбен ашық хаттар мен кәдесыйлар жасау. Құттықтау хатының мәтіні; үлкендерді, құрдастарды, өзінен кіші достарын ауызша құттықтау мәдениеті;

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Дүкендердің түрлері: шағын маркет, супермаркет, гипермаркет. Арнайы дүкендер: киім, аяқ киім, кеңсе тауарлары, маталар. Дүкенде кезекте тұру ережелері. Дүкендердегі тауарлардың жарамдылық мерзімін анықтау. Дүкенде қажетті өнімді белгілері, таңбалары бойынша табу, сатушының көмегімен өнімдерді сатып алу. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық (ТКШ) қызметтеріне ақы төлеу. ТКШ кәсіпорындарының орналасқан жері. Қаржылық терминалдардың функционалдық мақсаты бойынша айырмашылығы. Фотоательенің мақсаты. Фотоателье қызметтері. Байланыс қызметтеріне ақы төлеу. Қоғамдық көліктегі тәртіп ережелері.

34. 7-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Шаш күтімі өнімдері (сабын, сусабын). Шаш күтімі, шашты жуу ережелері. Жеке интимдік гигиена ережелері, кремдер, лосьондар, дезодоранттарды қолдану. Ванна, душ қабылдау жиілігін білу. Іш киімді жуу ережелері, кірді қолмен жуу. Дәріхананың мақсаты. Ең жақын дәріхананың орналасқан жері; дәріхананың көрсеткіштер бойынша болуы, дәрілік заттарды сатып алу тәртібі. Дәріханада дәрі-дәрмек сатып алу кезінде сұрақ қою, өтініш білдіру ережелері;

2) киім, аяқ киім. Киім түрлері, оның мақсаты (үй және көше үшін). Адам денсаулығын сақтау үшін киімнің, аяқ киімнің, бас киімнің маңызы. Бас киімнің атаулары. Маусымға сәйкес бас киімді таңдау. Киімге күтім жасау ережелерін көрсететін шартты белгілер. Киімде көрсетілген шартты белгілерге қарап, киімге күтім жасау тәсілдерін анықтау. Киімді қолмен жууды, кептіруді, үтіктеуді орындау; үтікпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы жөніндегі ереже;

3) тамақтану. Азық-түлік. Көкөніс, ет, балық өнімдерін алғашқы термиялық өңдеу әдістері. Көкөністерді қоймада, жертөледе сақтау ережелері. Жарамды және жарамсыз (бүлінген) тағамдардың белгілері. Таңдалған мәзірді ескере отырып, түскі асқа дастархан жаю. Ас құралдарын пайдалану ережелері. Азық-түлікті тоңазытқышта сөрелерге қою. Түскі ас дайындау (тіскебасарлар, көкөністер мен балық және ет өнімдерінің бірінші және екінші тағамдары). Салқындатылған тағамдарды қыздыру ережелері. Дастархан басындағы өзін-өзі ұстау мәдениеті мен сөйлеу этикетінің ережелері;

4) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері. Киіз үй құрылғысының ерекшеліктері (дөңгелек, бүктеуге оңай, жеңіл, жылы, тасымалдауға ыңғайлы). Жатын бөлменің мақсаты, жатын бөлмеге арналған жиһаз; пәтердегі, үйдегі бөлмелердің атауы мен мақсаты. Жиһаз, оның мақсаты (үстел, орындық, диван, шкаф, төсек). Тұрғын пәтердің бөлмелері, олардың мақсаты. Жатын бөлмені

тазалау тәртібі. Перделер мен терезелерге күтім жасау. Жылу батареяларына күтім жасау (шаң сүрту, жуу). Шамдарға күтім жасау (шаң сүрту, жуу);

5) көлік. Көлік құралдарының түрлері. Теміржол, автомобиль, әуе, су көлігі туралы жалпы түсініктер: жалпы түрі, жүру тәсілдері, жүру ережелері. Автовокзалдың мақсаты; негізгі қала маңындағы маршруттар, автовокзалдағы қосымша қызметтер. Автовокзал ғимаратында бағдарлау ережелері. Қалааралық автокөліктің мақсаты. Қалааралық автобустардың негізгі бағыттары. Сақтау камерасының мақсаты және пайдалану ережелері, қала маңындағы және қалааралық автобустарға отырғызу ережелері. Автобустардың жүру кестесінің, анықтамалық қызметтің мақсаты. Автовокзал кассасынан билеттерді сатып алу тәртібі. Жолаушыларға қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың еңбегі. Жүкті және қол жүгін жинау ерекшеліктері. Қала бойынша жүру бағыттары. Жолда жүру ережесі: көшеден «өткел» көрсеткіші бар жерлерден, жасыл бағдаршам жанған кезде өту; мектепке баратын жол (бағыт, көлік түрлері). Көлікте және жолда жүру ережелері;

6) отбасы. Отбасы құрамы. Тегі, есімі, әкесінің есімі, жақын туыстары, немере аға-інілері, олардың туыстық дәрежесі және туған күндері. Отбасылық қатынастар. Үй шаруасындағы тұрақты міндеттерді орындау, отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету, тұрмыстық іс-әрекеттермен байланысты қарапайым тапсырмаларды орындау. Отбасын құру, отбасылық қарым-қатынас мәдениеті. Отбасылық бюджет (кіріс және шығыс). Отбасы табысының көзі, отбасы шығындарының негізгі баптары. Отбасылық бюджетті жоспарлау. Азаматтың жеке басын куәландыратын құжаттар (туу туралы куәлік, жеке куәлік). ЖСН-ның мақсаты;

7) мерекелер мен рәсімдер: әртүрлі халықтардың діни мерекелері: «Құрбан айт», «Ораза айт», «Рождество», «Пасха», «Масленица». Діни мерекелерді тойлау дәстүрлері. Әртүрлі халықтардың дәстүрлі мерекелік тағамдары. Құттықтау хат мәтіні. Үлкендерді, құрдастарын, өзінен кішілерді ауызша құттықтау мәдениеті. Қазақ халқының мақал-мәтелдері;

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Ассортименті бойынша сауда кәсіпорындарының мақсаты (әмбебап және мамандандырылған). Өнеркәсіптік тауарлар дүкендері. Тауарлар сатып алу тәртібі. Өнеркәсіптік тауарлар дүкендерінің ассортименті. Жекелеген тауарлардың құны. Дүкеннен тауарлар сатып алу ережелері. Сатып алу құны. Дүкендегі тәртіп ережелері. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кешеніне кіретін кәсіпорындар (электрмен, сумен, газбен, жылумен жабдықтау, канализация, лифт шаруашылығы). Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығының қызметтеріне ақы төлеу. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы кәсіпорындарының тұрғылықты жері бойынша орналасқан жері. Коммуналдық қызметтерге (телефон, электр энергиясы) ақы төлеу. Қолма-қол төлемдер және ақшасыз есеп айырысу. Банкомат. Терминал. Киім тігетін ателье қызметтері, киімдерді жөндеу бойынша шеберхана. Шаштараз қызметтері. Пошта қызметтері (сәлемдемелер, бандерольдер). Спорт мекемелеріндегі тәртіп ережелері.

35. 8-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Денсаулықты сақтау және нығайту үшін дене шынықтыру мен спорттың маңызы, табиғи күштердің (күн, ауа және су) денсаулыққа пайдасы туралы түсінік; Дене шынықтыру сабақтары мен шынығудың реттілігі мен жүйелік қағидалары. Жеке гигиеналық заттарды пайдалану ережелері. Бет терісіне күтім жасау (бет терісін лосьонмен сұрту ережелері, крем жағу). Медициналық мекемелер (емхана, аурухана, жедел жәрдем қызметі). Дәрігерді үйге шақыру (телефонмен сөйлесу мәдениеті, дәрігерге өзінің қал-жайы туралы айта білу). Науқасқа үйден күтім жасау дағдылары. Күйік, үсік, күн өту, улану, бас ауруы кезінде алғашқы көмек көрсету ережелері);

2) киім, аяқ киім. Киім, аяқ киім, бас киім түрлері. Киім базарынан және дүкеннен аяқ киім таңдау ерекшеліктері. Сатушымен қарым-қатынас жасау мәдениеті. Жай өлшеумен және есептеумен аяқ киімнің өлшемін анықтау. Дұрыс аяқ киім таңдау және сатып алу. Киімге, аяқ киімге күтім жасау. Киімді ұқыпты кию. Үзілген түйменің орнын анықтау, түймелерді қадау. Киім-кешекті жөндеуге дайындау. Киім-кешек тігісінің сөгілген және жыртылған жерлерін жөндеу. Жіптерді түсі, қалыңдығы, сапасы бойынша матаға сәйкес таңдау. Матаны жыртылған немесе сөгілген тігісінен біріктіріп, қолмен қайып тігу. Жыртылған жиектерді жиі көктеумен біріктіру. Жамау салу. Сөгілген жерді нұсқаулық картаға сүйене отырып тігу және оларды орындау жұмыстарының реттілігі. Киім заттаңбаларындағы шартты белгілер. Затбелгімен танысып, ондағы мәліметтерді пайдалану арқылы жүннен және синтетикалық маталардан тігілген заттарды үй жағдайында жуу ережелері. Жейделерді, көйлектерді, шалбарларды үтіктеу ережелері мен дағдылары; үтікпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Жүннен және синтетикалық маталардан тігілген заттарды жуу, кептіру және үтіктеу ерекшеліктері мен дағдылары;

3) тамақтану. Тамақ дайындау гигиенасы. Қамырдың түрлері және қолдану мақсаты (үгілмелі, қатпарлы, бисквитті, құймақ қамыры). Қамырдан жасалатын бұйымдарды сақтау шарттары мен мерзімдері. Жарамды және жарамсыз (бүлінген) өнімдерді анықтау. Қамырды дайындау үшін қолданылатын техника мен жабдық. Азық-түлік ұзақ сақтауға дайындау. Азық-түлік дайындауға арналған техникалық құралдар (консервілеуге арналған кілт, металл, капрон қақпақтар). Консервілеуге арналған ыдыстарды зарарсыздандыру. Көкөністерді, жеміс-жидектерді консервілеу. Қамырдан жасалатын бұйымдарды тұмшاپеште және плитада дайындау (бауырсақ, құймақ, печенье, бәліш, кептірілген нан, торт пісіру). Аспаздық кітап. Рецептiлер қолдану. Дастарқан басындағы тәртіп пен сөйлеу әдебінің мәдениеті;

4) тұрғын үй. Тұрғын үй-жайлардың түрлері. Тұрғын және қосалқы үй-жайлар, үй-жайлардың үйдегі, пәтердегі функционалдық мақсаты. Жиһаз заттарын пәтерге, үйге орналастыру. Қонақ бөлменің (залдың) мақсаты; қонақ бөлмеге (залға) жиһаз орналастыру тәртібі. Киім-кешек заттары мен тұрмыстық

заттарды сақтау ерекшеліктері. Тұрғын үйді тазалау. Пәтерді күнделікті, апталық, маусымдық тазалау. Асүйді, жуынатын бөлмені, дәретхананы тазалау. Жөндеуге дайындау. Косметикалық жөндеу. Құрылыс материалдарын сатып алу;

5) көлік. Көлік құралдарының түрлері. Вокзалдың және оның негізгі қызметтерінің мақсаты (анықтама, кесте, билет кассалары). Теміржол вокзалы ғимаратында бағдарлау ережелері. Поездардың жүру кестесінің бағыты. Вокзалдың анықтамалық және басқа да қызметтерін пайдалану. Жолаушылар вагондары түрлерінің атаулары (жалпы, плацкарт, жұмсақ) және билеттің тиісті құны. Теміржол жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың қызметі. Поездардың жүру кестесінің мәні; анықтама қызметі. Теміржол билеттерін сатып алу тәртібі (кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру). Жүкті сақтау камерасына тапсыру және алу тәртібі. Жүкті және қол жүгін жинау ерекшеліктері. Теміржолдағы жол-көлік оқиғаларының түрлері. Жолаушылардың төтенше жағдайдағы тәртібі. Төтенше жағдайдан зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету. Көлікте, жолда жүру тәртібі. Қала көшелерінде жүру бағыттары. Жол жүру ережелері, көшеден дұрыс өту үлгілері. Жол ақысын төлеу. Мектепке баратын жол (бағыт, көлік түрлері), мектепке дейін әртүрлі көлік түрлерімен барудың ең тиімді бағыты. Жолда бір көліктен екінші көлікке ауысып міну. Жаяу жүргінші жолы;

6) отбасы. Отбасы құрамы. Жақын туыстарының есімдері (аға-інілері, әпке-қарындастары, ата-әжелері); жақын туыстарын достары мен таныстарынан айыра білу. Отбасылық дәстүрлер. Отбасылық бюджет. Отбасының табыс көзі. Отбасылық қатынастар. Әрбір отбасы мүшесінің құқықтары мен міндеттері, кіші және егде жастағы отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету. Қазақстан Республикасы азаматының негізгі құжаттары (туу туралы куәлік, төлқұжат, білімі туралы құжат);

7) мерекелер мен рәсімдер. Әдет-ғұрыптық салттар (үйлену тойдың, бесікке салу, тұсаукесер салт-жоралары). Әртүрлі халықтар дәстүрлеріндегі мерекелер мен мейрамдарға дайындалу және оларды өткізу дағдылары мен қабілеті. Қазақ халқының мақал-мәтелдері, өлеңдері мен әндері;

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Сауда үйі. Сауда үйіндегі тауарлар ассортименті. Сауда үйінің жұмыс режимі. Тауарларды сатып алу. Дүкендегі тәртіп ережелері. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметінің ақысын төлеу. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылықтың орналасқан жері. Коммуналдық қызметтердің ақысын төлеу. Ақшасыз есеп айырысу. Банкомат. Шаштараз, химиялық тазалау, кір жуу, жалға беру қызметтері. Газеттерге, журналдарға жазылу. Ақша аударымдары. Театр. Қоғамдық орындардағы тәртіп ережелері. Театрға бару кезіндегі этикет ережелері.

36. 9-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Денсаулықтың адам өмірі мен қызметі үшін маңызы. Денені, шашты күту, қажетті гигиеналық процедураларды дербес орындау; жасөспірімнің жеке гигиенасы. Гигиеналық процедуралар (бас жуу, киім-кешекті ауыстыру, тырнақ алу). Жеке гигиеналық құралдарды таңдау. Аяқ киімге арналған ұлтарактар, гигиеналық төсеніштер, душқа арналған гельді қолдану. Алкогольдің, темекі шегудің, есірткі қолданудың зияны. Жұқпалы аурулар, оның алдын алу шаралары. Медициналық мекемелерге көмекке жүгіну ережелері. Науқасқа үйден күтім жасау. Жаншылу, мұрыннан қан кету кезінде алғашқы көмек көрсету;

2) киім, аяқ киім. Киім, аяқ киім, бас киім түрлері. Өз киімінің өлшемін білу; сатып алған кезде киімде болуы мүмкін ақаулар. Киімнің мөлшерін анықтау үшін өлшемдер алу. Киімге қажетті заттарды таңдау және өлшеу, оларды сатып алу. Киімге, аяқ киімге күтім жасау. Жүннен және синтетикалық маталардан тігілген киімге күтім жасау ерекшеліктері. Ұсақ дақтарды кетіру (нұсқаулықты қолдану). Киім мен аяқ киімді маусымдық сақтауға дайындау. Сүлгіге ілгішті тігу тәртібі. Кір жуғыш машинаны орнату және оны пайдалану ережелері. Кір жуғыш машинамен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Мақта-матадан тігілген киімдерді кір жуғыш машинамен жуу, киімді кептіру. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тазалау. Төсек-орын жаймасын үтіктеу тәртібі; үтіктелген киімді ұқыптап бүктеу, үтікпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Қисық сырмаларды тігуді дұрыс және ұқыпты орындау;

3) тамақтану. Азық-түлік тағамдары. Өртүрлі топтағы тағамдардың айырмашылығы. Жарамды және жарамсыз (бүлінген) өнімдердің айырмашылығы. Жарамсыз және бүлінген өнімдерді тастау. Шикілей, піскен түрде қолданылатын көкөністер. Таңғы, түскі, кешкі асқа дастарқан жаюдың реттілігі мен ережелері. Тамақтан кейін дастарқанды жинау. Тағамдарды рецептіге сүйене отырып дайындау реті (мұғалімнің нұсқаулары мен көрсетуі бойынша). Тамақ дайындау кезіндегі санитарлық-гигиеналық талаптар мен қауіпсіздік ережелері. Ұлттық тағамдарды (палау, бауырсақ, қайнақша (вареник), тұшпара) дайындау. Аспаздық кітап, тағамды рецепт бойынша дайындау. Дастарқан басындағы әдеп ережелері;

4) тұрғын үй. Уақытша тұратын тұрғын үй-жайлар түрлері. Бөлменің мақсатын ескере отырып, пәтерге жиһазды орналастыру ережелері. Тұрғын үйді тазалау. Пәтерді (үйді) күнделікті, апта сайын, маусымдық тазалау. Ас үйді, жуынатын бөлмені, дәретхананы тазалау. Жөндеуге дайындық. Пәтерді косметикалық жөндеу;

5) көлік. Көлік құралдарының түрлері. Әуежайдың, аэровокзалдың мақсаты, оның негізгі қызметтері. Әуе көлігінің жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың қызметі. Әуежай мен аэровокзал ғимаратында бағдарлау ережелері. Анықтама қызметтерін, әуежай мен аэровокзалдың басқа да қызметтерін пайдалану. Сақтау камерасын пайдалану тәртібі. Ұшақтардың ұшу кестесінің мақсаты; анықтамалық қызмет. Ұшақтардың ұшу кестесінен хабардар болу. Әуе билеттерін сатып алу тәртібі

(кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру). Жүкті және қол жүгін ресімдеу тәртібі. Қала көшелерінде жүру бағыттары: базарға дейінгі, мектепке дейінгі, мектептен үйге дейінгі; дүкенге дейінгі, туысқанының үйіне дейінгі, бассейнге дейінгі (өз бетінше, ересектердің көмегімен) бағыттар. Такси қызметтері;

6) отбасы. Отбасы құрамы: өз отбасы мүшелерінің туыстық қатынастары (анасының, әкесінің аты-жөні). Отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау. Үй шаруашылығын жүргізу. Отбасылық қатынастар. Отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету. Отбасылық бюджет. Отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасау түрлері (жуындыру, киіндіру, тамақтандыру). Күнделікті өмірдегі міндеттерді бөлу. Отбасындағы бос уақытты ұйымдастыру. Отбасылық дәстүрлер. Төлқұжат (төлқұжаттағы деректер, сериясы, нөмірі, ЖСН, кім және қашан берілген). Үй шаруашылығын жасауға белсенді қатысу, өз отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету;

7) мерекелер мен рәсімдер: әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі мерекелер мен мейрамдарға дайындалу және оларды өткізу дағдылары мен ептілігі, әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойы. Мерейтойлар, мерейлі күндер, зейнеткерлікке шығарып салу. Қазақ халқының ұлттық дәстүрлері. Қазақ халқының үйлену тойына дайындалу және оны өткізу ерекшеліктері. Құттықтаулар. Қазақ халқының мақал-мәтелдері, өлеңдері мен әндері;

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Әмбебап, мамандандырылған дүкендерден, базарлардан, дүңгіршектерден сауда жасау. Қаптамадан өнімнің жарамдылық мерзімін анықтау. Дүкендегі тәртіп ережелері. Үй басқармасы (пәтер иелерінің кооперативтері, мүлік иелерінің бірлестігі, қарапайым серіктестер). Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметіне ақы төлеу. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығының орналасқан жері. Салықтар. Салық түрлері. Ақшасыз есеп айырысу. Банкомат, терминал. Қызмет көрсету саласының кәсіпорындары (фотоателье, шаштараз, шеберхана, кір жуу, химиялық тазалау). Жедел жәрдем қызметінің телефондары. Телефонмен сөйлесу мәдениеті. Такси шақыру. Асханаға, кафеге, мейрамханаға бару. Қоғамдық тамақтану мекемелеріндегі тәртіп мәдениеті. Мәдениет мекемелеріне бару кезіндегі тәртіп ережелері (театр, мұражай, көрме, саябақ).

37. 10-сыныпқа арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық. Дене гигиенасы. Денсаулықтың адам өмірі мен қызметі үшін маңызы. Денеге, шашқа өздігінен күтім жасау, қажетті гигиеналық процедураларды орындау; жасөспірімнің жеке гигиенасы. Гигиеналық процедуралар (бас жуу, киім ауыстыру, тырнақ алу). Жеке гигиеналық құралдарды таңдау. Алкогольдің, темекі шегудің, есірткі қолданудың зияны. Жаман әдеттермен күресу. Жұқпалы аурулар, олардың алдын алу шаралары. Медициналық мекемелерге көмекке жүгіну ережелері. Науқасқа үйден күтім жасау (киіндіру, жуындыру, науқасты тамақтандыру, қызуын өлшеу, қыша

қағаздарын қою). Жаншылу, мұрыннан қан кету кезінде алғашқы көмек көрсету. Үйге дәрігер шақыру. Медбикенің, фельдшердің қызметтік міндеттері. Тері сыдырылғанда, жәндіктер шаққан кезде алғашқы көмек көрсету;

2) киім, аяқ киім. Киім, аяқ киім, бас киім түрлері. Өз киімінің өлшемін білу; сатып алған кезде киімде болуы мүмкін ақаулар. Киімнің өлшемін анықтау үшін өлшемдер алу. Киімге қажетті заттарды таңдау және өлшеу, оларды сатып алу. Киімге, аяқ киімге күтім жасау. Жүннен және синтетикалық маталардан тігілген киімге күтім жасау ерекшеліктері. Ұсақ дақтарды кетіру (нұсқаулықты қолдану). Киім мен аяқ киімді маусымдық сақтауға дайындау. Сүлгіге ілгішті тігу тәртібі. Кір жуғыш машинаны орнату және оны пайдалану ережелері. Кір жуғыш машинамен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Жүн, жібек, жасанды маталардан тігілген киімді кір жуғыш машинада жуу, киімді кептіру. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тазалау. Жүн, жібек, жасанды маталардан тігілген киімді үтіктеу тәртібі; үтіктелген киімді ұқыптап бүктеу, үтікпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. Өртүрлі материалдардан жасалған аяқ киімді күту. Тігіншінің функционалдық міндеттері;

3) тамақтану. Азық-түлік тағамдары. Өртүрлі топтағы азық-түлік тағамдарының айырмашылығы. Жарамды және жарамсыз (бүлінген) өнімдердің айырмашылығы. Бүлінген өнімдерді тастау. Шикі, піскен түрде қолданылатын көкөністер. Таңғы, түскі, кешкі асқа дастарқан жаюдың реттілігі мен ережелері. Тамақтанғаннан кейін үстелді жинау. Асүйлік, асханалық, шай ыдыстарын, асхана құралдарын, асүй аспаптары мен құралдарын, негізгі тұрмыстық асүй техникасын пайдалану ережелері. Тоңазытқышты еріту және жуу. Тағамдарды рецептке сүйене отырып дайындау реті (нұсқаулықпен және мұғалімнің көрсетуі бойынша). Тағам дайындау кезіндегі санитарлық-гигиеналық талаптар мен қауіпсіздік техникасы жөніндегі ережелер. Ұлттық тағамдар (палау, бешбармақ, қайнақша (вареник), тұшпара) дайындау. Аспаздық кітап. Дастарқан басындағы әдеп ережесі. Мерекелік мәзір. Асхана қызметкерінің функционалдық міндеттері;

4) тұрғын үй. Уақытша тұратын тұрғын үй-жайлардың түрлері. Жиһазды пәтерге бөлменің мақсатына сай орналастыру ережелері. Тұрғын үйді тазалау: кілемдерді, алашаларды, еден жабындарын тазалау. Пәтерді (үйді) күнделікті, апта сайын, маусымдық тазалау. Ас үйді, жуынатын бөлмені, дәретхананы тазалау. Жөндеуге дайындық. Пәтерді косметикалық жөндеу. Құрылыс материалдары. Айналарды, терезелерді таза ұстау. Жуғыш заттарды таңдау және сатып алу;

5) көлік. Көлік құралдарының түрлері. Әуежайдың, аэровокзалдың мақсаты, олардың негізгі қызметтері, әуежай мен аэровокзал ғимаратында бағдарлау ережелері. Ұшақтардың ұшу кестесінен хабардар болу. Анықтама қызметтерін, әуежай мен аэровокзалдың басқа да қызметтерін пайдалану. Әуе көлігінің жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың қызметі. Әуе билеттерін сатып алу тәртібі (кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру). Жүкті және қол жүгін өткізу тәртібі. Сақтау камерасын

пайдалану тәртібі. Көлікте және жолда жүру тәртібі. Жолда жүру ережелері. Көліктен түсіп, оны айналып өту ережелері. Төтенше жағдай кезіндегі тәртіп нормалары. Қала, қала маңы, қалааралық бойынша қозғалыс бағыттары. Такси қызметтері. Автобус, такси жүргізушісінің функционалдық міндеттері;

6) отбасы. Отбасы құрамы: отбасы мүшелерінің туыстық қатынастары (анасының, әкесінің аты-жөні, тегі). Отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау (ұлы немесе қызы, немересі немесе немере туыстары, ағасы, әпкесі). Үй шаруашылығын жасау. Отбасылық қатынастар. Отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету. Отбасы бюджеті: шығындардың негізгі баптары (тамақтану, тұрғын үйді күтіп-ұстау, киім мен аяқ киім, мәдени қажеттіліктер, туыстарына көмектесу). Бюджетті және отбасы құрамын ескере отырып, бір күнге, аптаға арналған шығыстарды жоспарлау. Тұрғын үйдің коммуналдық қызметтері үшін төлем жасау, оны төлеу тәртібі және мерзімі; электр және газ тарифтері, түбіртектерді толтыру. Үй шаруашылығында шығындарды үнемдеу ережелері. Отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасау түрлері (жуындыру, киіндіру, тамақтандыру). Отбасы мүшелері арасында шаруашылық-тұрмыстық міндеттерді бөлу. Отбасының бос уақытын ұйымдастыру. Отбасылық дәстүрлер. Отбасындағы қарым-қатынастың моральдық-этикалық нормалары. Әртүрлі отбасылық жағдайларды талдау. Мерекелермен құттықтау. Қонақ шақыру және оларды қарсы алу. Төлқұжат (төлқұжаттағы деректер, сериясы, нөмірі, ЖСН, кім және қашан берілген). Жұмысқа орналасу кезіндегі құжаттар;

7) мерекелер мен рәсімдер: әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі мерекелер мен мейрамдарға дайындалу және оны өткізу дағдылары мен ептілігі, әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойы. Мерейтойлар, мерейлі күндер, зейнеткерлікке шығарып салу. Қазақ халқының ұлттық дәстүрлері. Қазақ халқының үйлену тойларына дайындалу және оны өткізу ерекшеліктері. Құттықтаулар. Сыйлықтар таңдау. Қазақ халқының мақал-мәтелдері, өлеңдері мен әндері;

8) кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары. Әмбебап, мамандандырылған дүкендерден, базарлардан, дүңгіршектерден сауда жасау. Қаптамадан тауардың жарамдылық мерзімін анықтау. Дүкендегі тәртіп ережелері. Үй басқармасы (қарапайым серіктестік (ҚС), мүлік иелерінің бірлестігі (МИБ)). Жөндеу жұмыстарын орындауға қызмет көрсететін компанияға өтінім. Салықтар. Салық түрлері. Салық салу мақсаттары. Ақшасыз есеп айырысу. Банкомат, терминал. Қызмет көрсету саласының кәсіпорындары (фотоателье, шаштараз, кір жуу, химиялық тазалау, жалға беру, киім тігу ательесі). Жедел (шұғыл) жәрдем көмек көрсету мекемелерінің телефондары. Такси. Асхана, кафе. Мейрамхана. Мейрамханада, кафеде дастарқан басында әңгімелесу. Мәдениет мекемелеріне келу кезіндегі тәртіп ережелері. Жұмыспен қамту мекемелері мен бөлімдері. Жұмысқа тіркеу. Жұмысқа орналасу үшін қажетті құжаттар, оларды құрастыру (өтініш, сауалнама, өмірбаян, өтінім, қолхат, баяндамалық жазба).

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

38. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодтаумен берілген. Кодтағы бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – Бағдарламаның бөлімі мен шағын бөлімін, төртінші сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4 кодтаудағы: «6» - сынып, «2.1» – шағын бөлім, «4» – оқу мақсатының нөмірі.

39. Оқу мақсаттарының жүйесі мынадай бөлімдер мен сыныптар бойынша берілген:

1) «Денсаулық» бөлімі:

Шағын бөлім	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
1.1. Дене гигиенасы	5.1.1.1 гигиеналық құралдарды қолдану ережелерін орындау: сабын, жөке, сүлгі, сусабын, қайшы	6.1.1.1 шашқа күтім жасау (жуу, шаш кептіргішпен кептіру, қарапайым шаш үлгісін жасау)	7.1.1.1 шаш күтетін құралдарды қолдану (сусабын, шашқа арналған кондиционер)	8.1.1.1 денсаулықты сақтау және нығайту (салауатты өмір салты, жаттығу, денені шынықтыру, дұрыс тамақтану)	9.1.1.1 дененің тазалығын қадағалау	10.1.1.1 шаштың тазалығын қадағалау
	5.1.1.2 гигиеналық құралдардың мақсатын атау: сабын, жуғыш зат, сүлгі, сусабын, қайшы	6.1.1.2 шаш күтетін құралдарды таңдау және сатып алу (сусабын, шашқа арналған кондиционер)	7.1.1.2 жеке интимдік гигиеналық ережелерді сақтау	8.1.1.2 табиғи күштердің (күн, ауа және су) денсаулыққа пайдасын атау	9.1.1.2 қажетті гигиеналық процедураларды орындау (бас жуу,)	10.1.1.2 қажетті гигиеналық процедураларды орындау (киім ауыстыру және жуу, тырнақ алу)
	5.1.1.3 дененің, шаштың тазалығын қадағалау	6.1.1.3 аяқ-қолды күту ережелерін орындау	7.1.1.3 ішкі киімді жуу	8.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды (сусабын, шашқа арналған кондиционер) қолдану, оларды	9.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды (сусабын, шашқа арналған кондиционер, сабын, сүлгі) таңдау	10.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды (сусабын, шашқа арналған кондиционер, бет маскасы,

				дұрыс сақтау	және қолдану, оларды дұрыс сақтау	қол кремi) таңдау және қолдану, оларды дұрыс сақтау
	5.1.1.4 қажетті гигиеналық процедураларды орындау	6.1.1.4 тырнақ алу ережелерін орындау	7.1.1.4 ванна, душ қабылдау жиілігін атау	8.1.1.4 бет терісіне күтім жасау ережелерін айту	9.1.1.4 алкогольдің, темекі шегудің, есірткі қолданудың зиянын түсіндіру	10.1.1.4 жаман әдеттермен күресу қажеттілігі туралы айту
					9.1.1.5 жұқпалы ауруларды атау, олардың алдын алу шаралары туралы айту	10.1.1.5 жыныстық жолмен берілетін және жұқпалы аурулардың қауіптілігін, олардың алдын алу шаралары туралы түсіндіру
1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	5.1.2.1 жаншылу, мұрыннан қан кету кезінде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	6.1.2.1 үй дәрі қобдишасын қолдану мақсатын айту	7.1.2.1 дәріхананың мақсатын, ең жақын дәріхананың орналасқан жерін атау	8.1.2.1 медициналық мекемелерді (емхана, аурухана, «жедел жәрдем» қызметі) атау, олардың қызметтерінің пайдалану ережелері туралы білу	9.1.2.1 медициналық мекемелерге медициналық көмек үшін жүгіну ережелерін атау	10.1.2.1 медбикенің, фельдшердің қызметтік міндеттерін атау
	5.1.2.2 тері сыдырылға	6.1.2.2 үй дәрі қобдишасын	7.1.2.2 дәріханада	8.1.2.2 дәрігерге	9.1.2.2 үйде күтім	10.1.2.3 жаншылу,

	нда, кішкене кесілгенде алғашқы көмек көрсету	сақтау орындары туралы айту	дәрілік заттарды сатып алу тәртібін атау	үйге қоңырау шалу, дәрігерге өзінің қал- жағдайы туралы айту, үйде науқасқа күтім жасау	жасау ережелерін атау	мұрыннан қан кету кезінде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету
	5.1.2.3 жәндіктер (масалар, аралар) шаққан кезде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	6.1.2.3 үй дәрі қобдишасын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шараларын атап шығу	7.1.2.3 теріні кесіп алуда, сыдырып алуда, шағын тырналып калуда алғашқы көмек көрсету	8.1.2.3 күйю, үсік, күн өту, улану, бас ауруы кезінде алғашқы көмек көрсету	9.1.2.3 жаншылған , мұрыннан қан кеткен кезде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	10.1.2.3 тері сыдырылғ анда, жәндіктер шаққан кезде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету

2) «Киім. Аяқ киім» бөлімі:

Шағын бөлім	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
2.1. Киім, аяқ киім, бас киім түрлері	5.2.1.1 киім, бас киім және аяқ киім түрлерін атау	6.2.1.1 ұлдар мен қыздарға арналған эртүрлі маусымдарға арналған киімдерді атау (күнделікті, мерекелік)	7.2.1.1 аяқ киімнің түрлерін, қолдану мақсатын атау (ұлдарға- қыздарға, үйде кию- көшеде кию)	8.2.1.1 дүкеннен киім мен аяқ киім іздеу, киім, аяқ киім сатып алу	9.2.1.1 дүкеннен өз өлшемінде гі киім мен аяқ киімді табу	10.2.1.1 дүкендегі киім өлшейтін бөлмені пайдалану, киім, аяқ киім сатып алу
	5.2.1.2 киім мен аяқ киімді мақсатына қарай ажырату және саралау	6.2.1.2 маусым бойынша киім таңдау	7.2.1.2 аяқ киімнің, бас киімнің өлшемін атау	8.2.1.2 аяқ киім мен киімнің өлшемін атау	9.2.1.2 аяқ киім мен киімнің өлшемін атау	10.2.1.2 киімнің мөлшерін анықтау үшін өзінің және жолдасын ың өлшемін алу

	5.2.1.3 киімге және аяқ киімге ұқыпты қарау	6.2.1.3 маусымдар арасындағы киімді сақтауға дайындау	7.2.1.3 бас киімдердің түрлерін атау (ұлдар мен қыздарға арналған)	8.2.1.3 киімді таңдау үшін дүкендегі киім өлшейтін бөлмені пайдалану	9.2.1.3 киімнің мөлшерін анықтау үшін өзінің және жолдасының өлшемін алу	10.2.1.3 киім сатып алған кезде сатушы-консультанттан кеңес алу немесе одан сыпайы түрде бастарту
			7.2.1.4 бас киімді маусымға, жағдайға сәйкес таңдау			10.2.1.4 тігіншінің, функционалдық міндеттерін атау
2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	5.2.2.1 киім мен аяқ киімге күтім жасау	6.2.2.1 зығырдан, жүннен, жібектен, жасанды матадан, трикотаждан тігілген киімге күтім жасау	7.2.2.1 киімге күтім жасау ерекшеліктерін көрсететін шартты белгілерден (символдардан) хабардар болу	8.2.2.1 киімге, күнделікті күтім жасау	9.2.2.1 аяқ киімге күнделікті күтім жасау	10.2.2.1 киімге, аяқ киімге күнделікті күтім жасау
	5.2.2.2 киімге ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу (түймелерді «қатты», «бос» тігу)	6.2.2.2 киімді қолмен жуу, кептіру үшін оны ілу	7.2.2.2 киімді қолмен жуу, кептіру үшін оны ілу	8.2.2.2 сөгілген тігісті нұсқаулық картаға сүйене отырып тігу	9.2.2.2 киімді қолмен жуу, кептіру үшін оны ілу	10.2.2.2 киімді қолмен жуу, кептіру үшін оны ілу
		6.2.2.3 шағын заттарды үтіктеу (орамалдар, алжапқыштар, үшкіл орамалдар, жастықтыстары),	7.2.2.3 шағын заттарды үтіктеу (орамалдар, алжапқыштар, үшкіл орамалдар, жастық	8.2.2.3 заттаңбамен танысып, ондағы мәліметтерді пайдалану арқылы жүннен және	9.2.2.3 киімдегі жапсырмасында шартты белгілерін түсіну	10.2.2.3 кірді кір жұғыш машинамен жуу

		оларды бүктеп, сақтауға қою	тыстары), оларды бүктеп, сақтауға қою	синтетикалық маталардан тігілген заттарды жуу		
		6.2.2.4 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	7.2.2.4 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	8.2.2.4 жейделерді, көйлектерді, шалбарларды тиісті реттілікпен үтіктеу	9.2.2.4 төсек-орын жабдықтары үтіктеу және ұқыпты жинау	10.2.2.4 үй жағдайында киімдегі дақтарды нұсқаулыққа сүйене отырып, кетіру
			7.2.2.5 бас киімдерді күту және сақтау ережелерін атап шығу	8.2.2.5 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	9.2.2.5 кір жуғыш машинаны қолдана білу	10.2.2.5 киімді кептіру, үтіктеу, жұмыстан кейін жұмыс орнын тазалау
					9.2.2.6 үтікпен, жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	10.2.2.6 кір жуғыш машинамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау

3) «Тамақтану» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
3.1. Азық-түлік тағамдары	5.3.1.1 азық-түліктің оқып үйренген топтарын ажырату (көкөністер, жеміс-жидектер, сүт, ұн, ет, балық өнімдері,	6.3.1.1 өнімдерді сақтау мерзімдерінен хабардар болу	7.3.1.1 көкөніс, ет, балық өнімдерін алғашқы термиялық өңдеу әдістерін атап шығу	8.3.1.1. қамыр түрлерінің мақсатын түсіндіру (үгілмелі, қатпарлы, бисквитті, құймақ қамыры)	9.3.1.1 әртүрлі топтағы азық-түлік тағамдарын ажырату	10.3.1.1 әртүрлі топтағы азық-түлік тағамдарын ажырату
		6.3.1.2 азық-	7.3.1.2 көкөністер	8.3.1.2 қамырдан	9.3.1.2 қолдануға	10.3.1.2 қолдануға

	жарма, кондитерлік өнімдер)	түлікті сақтау орындарына, тоңазытқышқа орналастыру	ді қоймада, жертөледе сақтау ережелерін атап шығу	жасалған бұйымдарды сақтау шарттары мен мерзімдерін атау	жарамды тағамдарды ажырату	жарамды және бүлінген (жарамсыз) тағамдарды ажырату
		6.3.1.3 дайындалған тағамдарды сақтау ережелерін атау	7.3.1.3 жарамды және жарамсыз (бүлінген) тағамдарды, азық-түлікті анықтау	8.3.1.3 азық-түлікті артығымен дайындау туралы айту, дайындау әдістерін атау	9.3.1.3 тамақ қалдықтарын кәдеге жарату ережелерін орындау	10.3.1.3 азық-түлікті тиісті сақтау орындарына орналастыру
				8.3.1.4 тамақ қалдықтарын және бүлінген өнімдерді, тағамдарды уақытында тастау	9.3.1.4 азық-түлікті сақтау мерзімдерін анықтау	10.3.1.4 асхана жұмысшысының міндеттерін атау
						10.3.1.5 тамақ қалдықтарын кәдеге жарату ережелерін атап шығу
3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	5.3.2.1 асүй жабдықтары нан, асүй ыдыстарына, құрал-жабдықтары нан хабардар болу	6.3.2.1 плитаны (газ, электр), қысқа толқынды пешті қолдану, олармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау	7.3.2.1 таңдалған мәзірді ескере отырып, түскі ас дастарқанын жасау	8.3.2.1 қамыр дайындау үшін тұрмыстық техниканы қолдану	9.3.2.1 асүй ыдыстарды мақсатына сай қолдану	10.3.2.1 асхана құралдарын, асүй құрал-жабдықтарын, негізгі тұрмыстық асүй құралдарын дұрыс қолдану
	5.3.2.2 әртүрлі материалдар	6.3.2.2 азық-түлікті	7.3.2.2 асхана құралдары	8.3.2.2 азық-түлікті	9.3.2.2 таңғы асқа дастарқан	10.3.2.2 түскі, кешкі асқа

	дан жасалған ыдыс-аяқ пен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін пайдалану	тоңазытқыш сөрелерін е орналастыру ережелерін сақтау	н пайдалану ережелерін орындау	дайындауға арналған техникалық құрылғыларды қолдану (консервілеу кілті, темір, капрон қақпақтар)	жаю	және мерекеге дастарқан жаю
	5.3.2.3 мектеп асханасында дастарқан жаю	6.3.2.3 тоңазытқышты қолдану және оны таза ұстау ережелерін сақтау	7.3.2.3 азық-түлікті тоңазытқыш сөрелеріне қою	8.3.2.3 консервілеуге арналған ыдыстарды зарарсыздандыру әдістерін атау	9.3.2.3 тамақтанғаннан кейін үстелді жинау, ыдыс жуу	10.3.2.3 тоңазытқышты еріту және жуу ережелерін орындау
		6.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыс-аяқ пен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін пайдалану	7.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыс-аяқ пен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін пайдалану	8.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыс-аяқ пен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін пайдалану		
3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	5.3.3.1 шай демдеу ережелерін орындау	6.3.3.1 тағамды кемінде термиялық өңдеумен дайындау (макарон пісіру, ботқаны сүтке	7.3.3.1 түскі ас дайындау (көкөністерден, балық және ет өнімдерінен, жартылай фабрикаттардан	8.3.3.1 қамырдан жасалған бұйымдарды плитада және тұмшапеште рецепт бойынша дайындау (құймақ,	9.3.3.1 ұлттық тағамдарды (палау, бауырсақ) дайындау	10.3.3.1 ұлттық тағамдарды дайындау (палау, ет, қайнақша (вареник), тұшпара)

		және суға пісіру, картоп пісіру, одан пюре дайындау)	бірінші және екінші тағамдар)	печенье, торт пісіру)		
5.3.3.2 жұмыртқа тағамдарын дайындау (жұмыртқа пісіру, омлет пісіру)	6.3.3.2 «винегрет» салатын дайындау	7.3.3.2 тіскебасарлар дайындау	8.3.3.2 көкөністерді, жеміс-жидектерді сақтау	9.3.3.2 аспаздық кітаптан тағамдар рецепттерінің іздеу	10.3.3.2 аспаздық кітаптан үйрену, тағамды рецепт бойынша дайындау	
5.3.3.3 бутербродтардың түрлерін атап шығу және оларды қалай дайындау керектігін білу	6.3.3.3 кесу құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	7.3.3.3. суып қалған тағамдарды жылыту	8.3.3.3 аспаздық кітаптан тағамдар рецепттерінің іздеу	9.3.3.3 тағамды дайындау кезінде рецепттерге сүйену	10.3.3.3 мерекелік үстел мәзірін жасау	
5.3.3.4 кесу құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау	6.3.3.4 дастарқан басында мәдениеттілік тәртібі ережелерін және сөйлеу әдебін сақтау	7.3.3.4 дастарқан басында мәдениеттілік тәртібі ережелерін және сөйлеу әдебін сақтау	8.3.3.4 дастарқан басында мәдениеттілік тәртібі ережелерін және сөйлеу әдебін сақтау	9.3.3.4 мәдениеттілік тәртібі ережелерін сақтау	10.3.3.4 дастарқан басында сөйлеу әдебін сақтау	
5.3.3.5 таңғы асқа дастарқан жаю						
5.3.3.6 дастарқан басында мәдениеттілік тәртібі ережелерін және сөйлеу әдебін сақтау						

4) «Тұрғын үй» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып

4.1. Тұрғын үй-жайлар түрлері	5.4.1.1 тұрғын үй-жайлар түрлерін атау: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер	6.4.1.1 жеке және көп пәтерлі үйлерді ажырату	7.4.1.1 киіз үй құрылысын ың ерекшелікт ері туралы айту (дөңгелек, бүктеуге оңай, жеңіл, жылы, тасымалда уға ыңғайлы)	8.4.1.1 киіз үйде киім мен тұрмыстық заттарды сақтау ерекшелікт ері туралы айту	9.4.1.1 тұрғын үй түрлерінен хабардар болу; тұрғын және қосалқы үй-жайларды ажырату	10.4.1.1 тұрғын және қосалқы үй-жайлардың функционалдық мақсатын атау
	5.4.1.2 тұрғын үйді және көп пәтерлі үйлерді ажырату	6.4.1.2 қаладағы, ауылдағы адамдардың тұрғын үйін ажырату	7.4.1.2 жатын бөлменің мақсаты, жатын бөлмеге арналған жиһаз туралы айту	8.4.1.2 тұрғын үй түрлерінен хабардар болу, тұрғын және қосалқы үй-жайларды ажырату, олардың функционалдық және заттық мақсатын анықтау	9.4.1.2 уақытша мақсаттағы үй-жайлардан хабардар болу	10.4.1.2 жиһазды пәтерге, үй-жайларға тиімді орналастыру
	5.4.1.3 тұрғын және қосалқы үй жайлардың функционалдық және заттық мақсатын анықтау	6.4.1.3 ауылдағы үйлердің ауласындағы қосалқы құрылыстардың мәнін түсіндіру	7.4.1.4 әр бөлмені және оның мақсатын жоспар бойынша сипаттау	8.4.1.3 жиһаз бен интерьер заттарын пәтерге, үй-жайларға тиімді орналастыру	9.4.1.3 жиһаз бен интерьер заттарын пәтерге, үй-жайларға тиімді орналастыру	10.4.1.3 жиһазды пәтерге, үй-жайларға тиімді орналастыру
	5.4.1.4 киіз үй құрылысын ың ерекшеліктерін атап шығу					
	5.4.2.1 кілемді	6.4.2.1 жиһазға	7.4.2.1 жатын	8.4.2.1 пәтерді	9.4.2.1 пәтерді	10.4.2.1 пәтерді

4.2. Тұрғын үйді тазалау	шаңсорғышпен тазалау ережелерін сақтау	күтім жасау (жылтыра тылмаған, жылтыратылған, жұмсақ)	бөлмені күнделікті тазалауды орындау; терезелерді жуу	(үйді) күнделікті, апталық, маусымдық тазалауды орындау	(үйді) күнделікті, тазалауды орындау	(үйді) апталық, маусымдық тазалауды орындау
	5.4.2.2. еденді еден жуғышпен жуу	6.4.2.2 қонақ бөлмені күнделікті және апта сайын тазалау (еденді, шаңды сүрту, терезе алды тақтайын дымқыл шүберекпен сүрту)	7.4.2.2 терезелердегі перделерге күтім жасау	8.4.2.2 жөндеуге дайындық қызметінің мәні, пәтерді, үйді косметикалық жөндеуді орындау тәсілдерін басшылыққа алу	9.4.2.2 үйді жөндеуге дайындаудың мазмұнын білу	10.4.2.2 үйді (пәтерді) косметикалық жөндеудің тәсілдерін білу
	5.4.2.3 жиһаз бетіндегі шаңды сүрту	6.4.2.3 пәтерде, үйде үй жануарларына күтім жасау	7.4.2.3 жылу батареяларына күтім жасау (шаңды сүрту, жуу)	8.4.2.3 косметикалық жөндеу үшін құрылыс материалдарын сатып алу орындарынан хабардар болу	9.4.2.3 косметикалық жөндеу үшін құрылыс материалдарын сатып алу орындарынан хабардар болу	10.4.2.3 күрделі жөндеу үшін құрылыс материалдарын сатып алу орындарынан хабардар болу
			7.4.2.4 шамдарға күтім жасау (сүрту, жуу)	8.4.2.4 асүйді, жуынатын бөлмені, санитарлық торапты тазалауды жүзеге асыру (кафель плитканы, шұңғылшаны, газ/электр плиталарын жуу)	9.4.2.4 асүйді тазалау (кафель плитканы, шұңғылшаны, газ/электр плиталарын жуу)	10.4.2.4 жуынатын бөлмені, санитарлық торапты тазалау (кафель плитканы, шұңғылшаны, унитазды жуу); айналарды, терезені

				плиталары н жуу)		тазалау ережелерін орындау
			7.4.2.5 үйді маусымдық тазалауды орындау	8.4.2.5 айналарға күтім жасау	9.4.2.5 бөлме гүлдеріне күтім жасау	10.4.2.5 жуғыш заттарды таңдау және сатып алу
				8.4.2.6 бөлме гүлдеріне күтім жасау		10.4.2.6 бөлме гүлдеріне күтім жасау

5) «Көлік»:

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
5.1. Көлік құралдарының түрлері	5.5.1.1 қоғамдық және жеке көліктің мақсатын атап шығу	6.5.1.1 арнайы машиналардың мақсатын атау	7.5.1.1 автовокзалдың мақсатын түсіндіру	8.5.1.1 теміржол вокзалының мақсаты және оның негізгі қызметтері туралы айту	9.5.1.1 әуежайдың мақсаты мен оның негізгі қызметтерін түсіндіру	10.5.1.1 автовокзалдың, әуежайдың, теміржол вокзалының мақсатын атау
	5.5.1.2 қоғамдық көлікпен жүргенде жолаушылардың міндеттерін орындау	6.5.1.2 полицияның, дәрігердің, өрт сөндірушінің міндеттерін атау	7.5.1.2 негізгі қала маңындағы бағыттарды атап шығу	8.5.1.2 теміржол жолаушыларына қызмет көрсетуден айналысатын адамдардың кәсіптерін атап шығу	9.5.1.2 әуе көлігінің жолаушыларына қызмет көрсетуден айналысатын адамдардың еңбегі туралы айту	10.5.1.2 әуе көлігі жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың кәсіптерін атап шығу
	5.5.1.3 жолаушының көлікке отыру және түсу ережелерін орындау	6.5.1.3 қалалық көлік түрлерін атау	7.5.1.3 автовокзалдағы қосымша қызметтерді атау	8.5.1.3 жолаушылар вагондарының түрлерін (жалпы,	9.5.1.3 әуежайдың ақпарат қызметінің міндеттерін атау	10.5.1.3 кестеге қарап, белгілі рейс ұшағының ұшып

				плацкарт, жұмсақ, СВ) және билеттің тиісті құнын атау		шығу және келу уақытын анықтау
		6.5.1.4 қоғамдық көлікте жұмыс істейтін адамдардың еңбегі туралы айту	7.5.1.4 жолаушыларға қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың еңбегі туралы айту	8.5.1.4 поездардың жүру кестесінің, анықтамалық қызметтің, теміржол билеттерінің сатып алудың тәртібі туралы атау (кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру)	9.5.1.4 анықтама қызметінің мақсатын атап шығу	10.5.1.4 жер үсті және әуе көліктерінің анықтама қызметін пайдалана алу
			7.5.1.5 автобустардың қозғалыс кестесінің, анықтамалық қызметтің мақсаты туралы айту	8.5.1.5 жүкті сақтау камерасына тапсыру және оны алу тәртібі, жүкті және қол жүгін жинау ерекшеліктері туралы айту	9.5.1.5 жүкті рәсімдеу тәртібін айту	10.5.1.5 әуе билеттерін сатып алу тәртібін айту
			7.5.1.6 автовокзал кассасынан билеттер сатып алу	8.5.1.6 теміржолдағы жол-көлік оқиғалар	9.5.1.6 аэровокзалдың және оның	10.5.1.6 қол жүгін рәсімдеу тәртібін атау

			тәртібін атау	ының түрлерін атау	негізгі қызметтерінің мақсатын атау	
			7.5.1.7 қалааралық автокөліктің мақсаты туралы айту	8.5.1.7 төтенше жағдайлар кезіндегі жолаушылардың тәртіп ережелерін атап шығу	9.5.1.7 жүк сақтау камераның мақсаты және қолдану ережелерін түсіндіру	10.5.1.7 жүк сақтау камерасын пайдалану тәртібін атап шығу
				8.5.1.8 қалааралық автобустардың негізгі бағыттарын атау	9.5.1.9 сақтау камерасының мақсаты және оны пайдалану ережелері туралы айту	10.5.1.8 өз үйінен автовокзалға, теміржол вокзалына, әуежайға дейінгі бағытты құрастыру
						10.5.1.9 автобус жүргізушісінің функционалдық міндеттерін түсіндіру
5.2. Көлікте және жолда жүру тәртібінің ережелері	5.5.2.1 қоғамдық көлікте жүру ережелерін сақтау (отыру, билет сатып алу, салонда және сыртқа шығу кезіндегі тәртіп ережелері)	6.5.2.1 жол белгілерінің мәнін атау	7.5.2.1. автовокзал ғимаратынан хабардар болу	8.5.2.1 теміржол вокзалының ғимаратынан, поездардың қозғалыс кестесінен (мүмкіндігінше) хабардар болу	9.5.2.1 әуежай ғимаратындағы арнайы көрсеткіштер мен ақпараттық таблодан хабардар болу	10.5.2.1 автовокзал, темір жол вокзалы ғимаратында арнайы көрсеткіштер мен ақпараттық таблодан хабардар болу

	5.5.2.2 көліктен түсіп, оны айналып өту ережелерін сақтау (трамвай, троллейбус, автобус)	6.5.2.2 көліктен түскен кезде көшеден өтетін жол бөлігі арқылы өту ережелерін сақтау	7.5.2.2 автобустардың жүру кестесінен хабардар болу	8.5.2.2 анықтама лық және вокзал қызметте рін пайдалан у, билеттер сатып алу (немесе тапсырыс беру)	9.5.2.2 ұшақтардың ұшу кестесіне н хабардар болу	10.5.2.2 кестені пайдалана отырып, пойыздар мен автобустардың жөнелту және келу уақытын анықтау
	5.5.2.3 жолда жүру ережелерін сақтау	6.5.2.3 көліктен түсіп, оны айналып өту ережесін сақтау (трамвай, троллейбус, автобус)	7.5.2.3 анықтама қызметтерін және автовокзал қызметтерін пайдалану	8.5.2.3 жүкті жинау	9.5.2.3 жүкті және қол жүгін жинау	10.5.2.3 әуежайдың анықтамалық қызметтерін және басқа да қызметтерін пайдалану
		6.5.2.4 жолда төтенше жағдайлардың ықтимал туындау себептерін атап шығу	7.5.2.4 билет сатып алу (мүмкіндігінше)	8.5.2.4 арнайы машиналарды сыртқы түрі бойынша ажырату	9.5.2.4 жолдан шартты жерден, көрсеткіштер бойынша өту	10.5.2.4 қоғамдық көліктен түскен кезде оны дұрыс айналып өту
		6.5.2.5 төтенше жағдайда тәртіп ережелерін атау	7.5.2.5 жүкті және қол жүгін жинау	8.5.2.5 сақтау камерасын пайдалану	9.5.2.5 сақтау камерасын пайдалану	10.5.2.5 төтенше жағдайдағы тәртіп ережелерін атау
			7.5.2.6 сақтау камерасын пайдалану ережелерін атап шығу			10.5.2.6 автобус жүргізушісінің, такси жүргізушісінің функционалды міндеттерін түсіндіру
5.3. Қала көшелерінд	5.5.3.1 өзі тұратын,	6.5.3.1 қоғамдық	7.5.3.1 қоғамдық	8.5.3.1 қоғамдық	9.5.3.1 қоғамдық	10.5.3.1 қалааралық

е жүру бағыттары	мектеп орналасқан аудандағы өзінің жаяу жүретін жолдың негізгі бағыттарын аң хабардар болу	көлікпен (мектепке бару) жүруді жүзеге асыру (бағыт)	көлікпен (мектепке бару, секцияға бару) жүруді жүзеге асыру (бағыт, көлік түрі)	көлікпен жүруді жүзеге асыру (бағыт, көлік түрі)	көлікпен жүрудің ережелері н орындау	қоғамдық көлікпен жүрудің ережелерін орындау
					9.5.3.2 қоғамдық көліктің негізгі жергілікті бағыттар ынан хабардар болу,	10.5.3.2 такси қызметін пайдалана білу

б) «Отбасы» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
6.1. Отбасы құрамы	5.6.1.1. отбасы мүшелерін атау (тегін, есімін, әкесінің есімін, жасын, жұмыс және оқу орнын)	6.6.1.1 өзінің жақын туыстарының тегін, есімін, әкесінің есімін атау	7.6.1.1 жақын туыстарының тегін, есімін, әкесінің есімін атау	8.6.1.1 өзінің тегін, есімін, әкесінің есімін, жақын туыстарының, немере ағаларының есімдерін атау	9.6.1.1 өзінің және отбасы мүшелерінің : әкесінің, анасының аты-жөнін, тегін атау	10.6.1.1 өзінің және отбасы мүшелерінің: әкесінің, анасының, әпкелерінің , ағаларының тегін, есімін, әкесінің есімдерін атау
		6.6.1.2 туыстық дәрежесін атау	7.6.1.2 туыстық дәрежесін атау	8.6.1.2 жақын туыстары мен достарының және таныстарының арасындағы айырмашылықты түсіндіру	9.6.1.2 отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау (ұлы немесе қызы)	10.6.1.2 отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау (немересі, ағасы, әпкесі)
6.2. Отбасылық қарым-қатынастар	5.6.2.1 отбасының үлкен мүшелерін	6.6.2.1 үй шаруасына мүмкіндігінше көмектесу	7.6.2.1 үй шаруасындағы тұрақты міндеттер	8.6.2.1 кіші және егде жастағы отбасы мүшелеріне	9.6.2.1 отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету	10.6.2.1 үй шаруашылығын жасауға

	е сыпайы қарау		ді орындау	қамқорлық көрсету		белсенді қатысу
	5.6.2.2 отбасы мүшелерін ің күнделікті өмірдегі міндеттері нен хабардар болу	6.6.2.2 отбасы мүшелердің арасында үй міндеттерін бөлу туралы айту	7.6.2.2 отбасы мүшелері не қамқорлық көрсету	8.6.2.2 отбасы дәстүрлерін атау	9.6.2.2 отбасының бір аптаға, бір айға тамақтану шығындард ы жоспарлау	10.6.2.2 отбасының бір айға тамақтану және коммуналд ы қызметтері н төлеу шығындард ы жоспарлау
	5.6.2.3 отбасыны ң отбасылық дәстүрлері н атау	6.6.2.3 отбасы мүшелерінің еңбегін құрметтеу	7.6.2.3 отбасын құру мәселелер ін, отбасылық қатынаста р мәдениеті н, отбасылық дәстүрлер ді үйрену	8.6.2.3 үй шаруасында ғы міндеттерін атау және орындау	9.6.2.3 отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасаудың негізгі түрлерін орындау	10.6.2.3 отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасаудың негізгі түрлерін орындау (жуындыру , киіндіру, тамақтанд ыру)
	6.6.2.4 қазақ халқының дәстүрі бойынша үлкендермен қарым- қатынас жасау ережелері мен түрлерін атап шығу	7.6.2.4 отбасы бюджетінің құрамдас бөліктері н атау (кіріс және шығыс)	7.6.2.5 отбасы табысының көздерін, айқындау	8.6.2.4 отбасының әрбір мүшесінің шаруашылық- тұрмыстық міндеттерін атау	9.6.2.4 отбасы мүшелерінің арасындағы күнделікті өмірдегі міндеттерді бөлуді үйрену	10.6.2.4 өзінің үй міндеттері н орындау
				8.6.2.5 отбасының табыс көздерін, шығыстард ың негізгі баптарын анықтау	9.6.2.5 отбасының бос уақытын ұйымдастыр у әдістерінен хабардар болу	10.6.2. отбасылық дәстүрі жайлы әңгіме айту
						10.6.2.6 мерекелер мен құттықтау
						10.6.2.7 қонақ

						шақыру және оларды қарсы алу
6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	5.6.3.1 баланың жеке басын куәландыратын құжатты (туу туралы куәлік), олардың мәнін атау	6.6.3.1 баланың жеке басын куәландыратын құжатты атау (туу туралы куәлік)	7.6.3.1 ҚР азаматтың жеке басын куәландыратын құжаттарды (туу туралы куәлік, жеке куәлік) атау	8.6.3.1 Қазақстан Республикасы азаматының негізгі құжаттарын да (туу туралы куәлік, жеке куәлік, төлқұжат, білімі туралы құжат) бағдарлау	9.6.3.1 төлқұжатта, оның негізгі деректерінде (серия, нөмір, ЖСН, төлқұжатты кім берді және қашан берілді) бағдарлау, оларды көшіріп жаза білу	10.6.3.1 өз жеке күәлігінен негізгі деректерді (серия, нөмір, ЖСН, кім берді және қашан берілді) атау және көшіріп жаза білу
		6.6.3.2 ҚР азаматтың жеке басын куәландыратын негізгі құжаттарды (жеке куәлік, ЖСН) атау	7.6.3.2 жеке сәйкестендіру нөмірінің (ЖСН) мақсатын түсіндіру	8.6.3.2 жеке сәйкестендіру нөмірінің (ЖСН) мақсатын түсіндіру	9.6.3.2 жұмысқа орналасу кезінде тапсырылатын құжаттарды атау	10.6.3.2 жұмысқа орналасу кезінде ұсынылатын құжаттарды атау
						10.6.3.3 жұмысқа қабылдау туралы, өз еркімен жұмыстан босату туралы өтініш жазу
						10.6.3.4 өмірбаянын жазу, сауалнаманы жеке мәліметтермен толтыру

7) «Мерекелер мен рәсімдер» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары	

	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	5.7.1.1 әртүрлі халықтардың діни мерекелері туралы айту: Рождество, Пасха, Масленица, Құрбан айт, Ораза айт	6.7.1.1 негізгі мемлекеттік мерекелерді, олардың күндерін атау	7.7.1.1 әртүрлі халықтардың діни мерекелері туралы айту: Рождество, Пасха, Масленица, Құрбан айт, Ораза айт	8.7.1.1. Қазақстан Республиканың мемлекеттік, діни мерекелерін атау	9.7.1.1 әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойлары туралы айту	10.7.1.1 әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойлары туралы айту
	5.7.1.2 діни мерекелерді тойлау дәстүрлерін атау	6.7.1.2 ҚР мемлекеттік мерекелеріне орай үй-жайларды безендіру (сәндеу)	7.7.1.2 діни мерекелерді тойлау дәстүрлері туралы айту	8.7.1.2 мереке мазмұнына сай киіну	9.7.1.2 мерейтойлар, мерейлі күндер туралы айту	10.7.1.2 зейнеткерлікке шығарып салу туралы айту
	5.7.1.3 әртүрлі халықтардың дәстүрлі тағамдарын атау	6.7.1.3 мерекелік дастарқан жаю тәртібін атау	7.7.1.3 әртүрлі халықтардың дәстүрлі тағамдарын атау	8.7.1.3 мерекелерге дайындық туралы әңгімелеу	9.7.1.3 түрлі оқиғаларды мерекелеуде қазақ халқының ұлттық дәстүрлерін атап өту («Бесік той», «Тұсау кесу тойы», Шілдехана, «Бесікке салу», «Тілашар» және т.б.)	10.7.1.3 түрлі оқиғаларды мерекелеуде қазақ халқының ұлттық дәстүрлерін атау («Сүндет той», «Тілашар»)
	5.7.1.4 өз қолымен ашықхатпен қарапайым кәдесый жасау	6.7.1.4 өз қолымен туыскандарға және достарға арналған ашықхат және қарапайым кәдесый жасау	7.7.1.4 сыйлық ретінде өз қолымен ашықхатпен қарапайым кәдесый жасау	8.7.1.4 мерекелерге дайындық туралы айту	9.7.1.4 қазақ халқының үйлену тойларына дайындалу және оны өткізу ерекшеліктерін атау	10.7.1.4 мерейтойларды, қазақтың ұлттық салт-жораларына дайындалу және оны өткізу ерекшеліктерін атау

7.2. Құттықтау лар	5.7.2.1 құттықтау хатының мәтінін құрастыру	6.7.2.1 құттықтау хатының мәтінін құрастыру	7.7.2.1 құттықтау хатының мәтінін құрастыру	8.7.2.1 мақал- мәтелдер, мәтелдер, тақпақтар айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау	9.7.2.1 салтанатты іс-шаралар үшін құттықтау сөздерін дайындау	10.7.2.1 құттықтау түрлерін және тиісті оқиғаға сыйлық таңдау ережелерін атап шығу
	5.7.2.2 құттықтау сөздерін айту	6.7.2.2 құттықтау сөздерін айту	7.7.2.2 құттықтау сөздерін айту		9.7.2.2 мақал- мәтелдер, өлеңдер айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау	10.7.2.2 мақал- мәтелдер, өлеңдер айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау

8) «Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
8.1. Сауда кәсіпорынд ары	5.8.1.1 дүкендерді ң, бөлімдерді ң негізгі түрлерін, олардың мақсатын ажырату	6.8.1.1 сауда кәсіпорында рынан: гипермаркет, супермаркет, шағын маркет туралы хабардар болу	7.8.1.1 сатылаты н ассортиме нттің түрі бойынша сауда кәсіпорын дарының мақсатын атау (әмбебап және мамандан дырылған)	8.8.1.1 «сауда үйі» ұғымы туралы айту	9.8.1.1 маманданды рылған дүкендердің, базарлардың , сауда үйлердің айырмашыл ығын түсіндіру	10.8.1.1 әмбебап, маманданд ырылған дүкендерд ен, базарларда н, дүңгіршек терден сатып алу
	5.8.1.2 негізгі тағамдард ың ассортиме нті мен құнынан хабардар болу	6.8.1.2 дүкенде жүру ережелерін атап шығу	7.8.1.2 өнеркәсіп тік тауарлар дүкендері нің мақсатын, тауарлард ы сатып алу	8.8.1.2 сауда үйіндегі тауарлар ассортимен тінің ерекшелікт ерін атау	9.8.1.2 тауарлардың қаптамасынд ағы жазулардан тауардың жарамдылық мерзімін анықтау	10.8.1.2 тауарлард ың қаптамасы ндағы жазуларда н тауардың өндіру мерзімін анықтау

			тәртібін атап шығу			
		6.8.1.3 дүкеннен қажетті азық-түлікті іздеу, оны сатушының көмегімен және өзіне-өзі қызмет көрсету арқылы сатып алу	7.8.1.3 өнеркәсіптік тауарлар дүкендеріндегі кейбір бөлімдердің ассортиментін; жекелеген тауарлардың құнын атап шығу	8.8.1.3 сауда үйінің жұмыс режимін атау	9.8.1.3 сатып алған тауарлардың құнын есептеу	10.8.1.3 тауарлардың қаптамасындағы жазуларда тауардың қызмет ету мерзімін, тауарды өндірушіні анықтау
		6.8.1.4 азық-түліктің жарамдылық мерзімін анықтау	7.8.1.4 өнеркәсіптік тауарлар дүкенінен тауарлар сатып алу	8.8.1.4 қажетті тауарларды таңдау	9.8.1.4 дүкенде жүру ережелерін орындау	10.8.1.4 тауарды сатып алғансоң қайтарымға алған артық ақшаны есептеу
			7.8.1.5 сатып алған заттың құнын, қайтарымға алған артық ақшаны есептеу	8.8.1.5 дүкенде тәртіп ережелерін сақтау		
8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	5.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу қажеттілігі туралы айту	6.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы ұсынатын қызметтерді атап шығу	7.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы кешеніне кіретін кәсіпорындардың құрамын (электрмен, сумен, газбен,	8.8.2.1 көрсетілген тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы қызметтеріне ақы төлеу қажеттілігін түсіну	9.8.2.1 әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелер көрсететін қызметтерден хабардар болу (фотоателье, кір жуу, химиялық тазалау)	10.8.2.1 үй басқармасы ұсынатын қызмет түрлерінен хабардар болу

			жылумен жабдықтау, канализация, лифті шаруашылығы) атап шығу			
		6.8.2.2 тұрғылықты жері бойынша тұрғын үй коммуналдық шаруашылық кәсіпорындағы орналасқан жерін анықтау	7.8.2.2 мамандандырылған төлем орындарында тұрғын үй коммуналдық шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу тәртібін (кезеңділігін) және тәсілін түсіндіру	8.8.2.2 тұрғылықты жері бойынша тұрғын үй коммуналдық шаруашылық кәсіпорындағы орналасқан жерін анықтау	9.8.2.2 үй басқармасы ұсынатын қызмет түрлерінен хабардар болу, жұмыстарды орындауға өтінім беру	10.8.2.2 пәтер иелерінің тұтыну кооперативтеріне жөндеу жұмыстарын орындауға өтінім беру
8.3. Қаржы кәсіпорындары	5.8.3.1 банктің негізгі функцияларын атап шығу	6.8.3.1 қаржы терминалдары мен банкоматтардың түрлерін атап шығу	7.8.3.1 пәтерлер, үйлер есептегіштерінің көрсеткіштерін алу, коммуналдық төлем бланкілерін толтыру	8.8.3.1 ломбард туралы жеке қаржы кәсіпорны ретінде айту	9.8.3.1 салық түрлерін атап шығу	10.8.3.1 салық түрлерін қалай төлеуге болатынын түсіндіру
			7.8.3.2 төлемдерді ақшамен және банк карточкаларымен жүзеге асыру	8.8.3.2 ақшасыз есеп айырысуды пайдалану қағидаларын түсіндіру	9.8.3.2 ақшасыз есеп айырысуды пайдалану қағидаларын түсіндіру	10.8.3.2 салық төлеушіден салық алу мақсаттарын атап шығу
			7.8.3.3 банкоматты, терминал	8.8.3.3 пәтер, үй есептегіштерінің	9.8.3.3 банкоматты пайдалану	10.8.3.3 банкоматты, терминал

			ды қалай пайдалануға болатындығын айту	көрсеткіштерін алу, коммуналдық төлем бланкілерін толтыру		ы пайдалану
					9.8.3.4 коммуналдық қызметтерді төлеу (есептегіштер көрсеткіштерін алу, төлем бланкілерін толтыру)	10.8.3.4 коммуналдық қызметтерге, ұялы байланысқа ақы төлеу (есептегіштер көрсеткіштерін алу, төлем бланкілерін толтыру)
8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары	5.8.4.1 жөндеу шеберханаларының түрлері, олардың мақсаты, шеберханалардың қызметтерін пайдалану ережелері	6.8.4.1 фотоательенің мақсатын түсіндіріп айту	7.8.4.1 киім тігу ательесінің, киім, аяқ киім жөндеу шеберханасының қызметтерін пайдалану	8.8.4.1 химиялық тазалау, кір жуу, жалға беру қызметтерін атау	9.8.4.1 тұратын ауданындағы жақын орналасқан кәсіпорындар мен мекемелерден хабардар болу	10.8.4.1 тұратын ауданындағы жақын орналасқан халыққа қызмет көрсету саласындағы кәсіпорындар мен мекемелерден хабардар болу
		6.8.4.2 фотоателье қызметтерін пайдалану	7.8.4.2 шаштараз қызметтерін атау	8.8.4.2 фотоателье, шаштараз қызметтерін атау	9.8.4.2 шаштараз, кір жуу, химиялық тазалау, пошта қызметтерін пайдалану	10.8.4.2 шаштараз, кір жуу, химиялық тазалау, пошта, банк, жөндеу шеберханалары, жалға беру қызметі, фотоателье, киім тігу ательесі қызметтерін пайдалану

8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	5.8.5.1 поштананың мақсаты, пошта қызметтері, пошта жөнелтілімдерінің түрлері туралы айту	6.8.5.1 үй, ұялы телефонды пайдалану, байланыс қызметтеріне ақы төлеу	7.8.5.1 сәлемдемелерді, бандерольдерді жіберу (бланкілерді толтыру)	8.8.5.1 газеттерге, журналдарға жазылу	9.8.5.1 телефон арқылы шұғыл жәрдем: өрт сөндіруші, полиция қызметіне хабарласу	10.8.5.1 телефон арқылы шұғыл жәрдем: өрт сөндіруші, полиция; медициналық жедел жәрдем қызметтеріне хабарласу
				8.8.5.2 ақша аударымдарын жүзеге асыру	9.8.5.2 ақша аударымдарын жүзеге асыру	10.8.5.2 такси шақыру
8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	5.8.6.1 театрдың, кинотеатрдың, мұражайдың, саябақтың, стадионның, спорт сарайының, мәдениет сарайының мақсаттары туралы айту	6.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау	7.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау	8.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау	9.8.6.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау	10.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау
	5.8.6.2 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау	6.8.6.2 дастарқан басында тәртіп, ұқыпты тамақтану дағдыларын қолдану, асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	7.8.6.2 дастарқан басында тәртіп, ұқыпты тамақтану дағдыларын қолдану, асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	8.8.6.2 дастарқан басында тәртіп, ұқыпты тамақтану дағдыларын қолдану, асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану	9.8.6.2 дастарқан басында тәртіп ережелерін сақтау	10.8.6.2 дастарқан басында асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану

		6.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану	7.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану	8.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану	9.8.6.3 сатушылармен, кассирлермен қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану	10.8.6.3 асхана, кафе қызметкерлерімен қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану

40. Осы Бағдарлама негізгі орта білім беру деңгейіндегі 5-10 сыныптардың зиятының жеңіл түрдегі бұзылыстары бар білім алушыларға арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады. Білім алушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес мақсаттар қайта бөлінуі, нақтылануы мүмкін.

41. Бөлімдер мен тақырыптарды зерттеуге сағаттар бөлу мұғалімнің қалауы бойынша беріледі.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейіндегі 5-10 сыныптардың зиятында жеңіл түрдегі бұзылыстар бар білім алушыларға арналған «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	5.2.1.1 киім, бас киім және аяқ киім түрлерін атап шығу; 5.2.1.2 киім мен аяқ киімді мақсаты бойынша ажырату және саралау; 5.2.1.3 өз киіміне және аяқ киіміне ұқыпты қарау;
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	5.2.2.1 киім мен аяқ киімге күтім жасау; 5.2.2.2 киімге ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу (түймелерді «қатты», «бос» тігу)

4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлар түрлері	5.4.1.1 тұрғын үй-жайлардың түрлерін атау: жатақхана, пәтерлер, жеке үйлер және олардың пошталық мекенжайлары; 5.4.1.2 тұрғын және қосалқы үй-жайларды ажырату; 5.4.1.3 тұрғын және қосалқы үй жайлардың функционалдық және заттық мақсатын анықтау; 5.4.1.4 киіз үй құрылысының ерекшеліктерін атап шығу;
	4.2. Тұрғын үйлерді тазалау	5.4.2.1 кілемді шаңсорғышпен тазалау ережелерін ұстану
		5.4.2.2. еденді еден жуғышпен жуу
		5.4.2.3 жиһаз беттеріндегі шаңды сүрту
2-тоқсан		
6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	5.6.1.1. отбасы мүшелерін атау (тегі, есімі, әкесінің есімі, жасы, жұмыс және оқу орны);
	6.2. Отбасылық қатынастар	5.6.2.1 үлкен отбасы мүшелеріне сыпайы қарау; 5.6.2.2 отбасы мүшелерінің күнделікті өмірдегі міндеттерінен хабардар болу; 5.6.2.3 өз отбасының отбасылық дәстүрлерін атау
	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	5.6.3.1 баланың жеке басын куәландыратын құжатты (туу туралы куәлік), оның мәнін атау
3-тоқсан		
8. Кәсіпорында р, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	5.8.1.1 дүкендердің, бөлімдердің негізгі түрлерін, олардың мақсатын ажырату; 5.8.1.2 негізгі азық-түлік өнімдерінің ассортименті мен құнынан хабардар болу;
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	5.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу қажеттілігі туралы айту;
	8.3. Қаржылық кәсіпорындар	5.8.3.1 банк туралы тәуелсіз қаржы кәсіпорны ретінде айту;
	8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары	5.8.4.1 жөндеу шеберханаларының түрлерін, олардың мақсатын, шеберханалардың қызметтерін пайдалану ережелерін атап шығу;
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	5.8.5.1 поштаның мақсаты, пошта қызметтері, пошта жөнелтілімдерінің түрлері туралы айту;
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	5.8.6.1 театрдың, кинотеатрдың, мұражайдың; саябақтың, стадионның, спорт сарайының, мәдениет сарайының мақсаты туралы айту; 5.8.6.2 қоғамдық орындарда, мәдениет мекемелерінде, демалыс орындарында тәртіп ережелерін сақтау

5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	5.1.1.1 қоғамдық және жеке көліктің мақсатын түсіндіру; 5.5.1.2 қоғамдық көлікте жүру кезінде жолаушылар міндеттерін орындау; 5.5.1.3 жолаушының көлікке отыру және түсу ережелерін орындау
	5.2. Көлік пен жолдағы тәртіп ережелері	5.5.2.1 қоғамдық көлікте жүру тәртібінің ережелерін сақтау (отыру, билет сатып алу, салондағы және көшеге шыққан кездегі тәртіп ережелері); 5.5.2.2 көліктен түсіп, оны айналып өту ережелерін ұстану (трамвай, троллейбус, автобус); 5.5.2.3 жол жүру ережелерін сақтау
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	5.5.3.1 өзі тұратын, мектеп орналасқан аудандағы өзінің жаяу жүретін жолдың негізгі бағыттарынан хабардар болу
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	5.7.1.1 әртүрлі халықтардың діни мерекелері туралы айту: Рождество, Пасха, Масленица, Құрбан айт, Ораза айт 5.7.1.2 діни мерекелерді тойлау дәстүрлерін атау 5.7.1.3 әртүрлі халықтардың дәстүрлі тағамдарының рецепттерін атау 5.7.1.4 өз қолымен ашықхат пен қарапайым кәдесый жасау
	7.2. Құттықтаулар	5.7.2.1 туған күн иесіне құттықтау ашықхатының мәтінін құрастыру; 5.7.2.2 құттықтау сөздерін айту;
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік өнімдері	5.3.1.1 азық-түліктің оқып үйренген топтарын (көкөністер, жеміс-жидектер, сүт, ұн, ет, балық өнімдері, жарма, кондитерлік өнімдер) ажырату;
	3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	5.3.2.1 асүй жабдықтарынан, асүй ыдыстарынан, құралдар мен аспаптардан хабардар болу; 5.3.2.2 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыстар мен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және оларды сақтау ережелерін пайдалану 5.3.2.3 мектеп асханасында дастарқан жаю;
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	5.3.3.1 шай демдеу ережелерін орындау; 5.3.3.2 жұмыртқа тағамдарын дайындау (жұмыртқа пісіру, омлет дайындау); 5.3.3.3 бутербродтардың түрлерін атап шығу және оларды дайындауды білу; 5.3.3.4 кесу құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін орындау; 5.3.3.5 таңғы асқа дастарқан жаю; 5.3.3.6 дастарқан басында тәртіп мәдениеті мен сөйлеу әдебі ережелерін сақтау

1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	5.1.1.1 гигиеналық құралдарды: сабынды, жөкені, сүлгіні, сусабынды, қайшыны қолдану ережелерін орындау 5.1.1.2 гигиеналық құралдардың: сабынның, жөкенің, сүлгінің, сусабынның, қайшының мақсатын атау 5.1.1.3 дененің, шаштың тазалығын өз бетімен бақылау; 5.1.1.4 қажетті гигиеналық рәсімдерді орындау
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	5.1.2.1 жаншылғанда, мұрыннан қан кеткен кезде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету 5.1.2.2 тері сыдырылғанда, кішкене кесілгенде алғашқы көмек көрсету 5.1.2.3 жәндіктер (масалар, аралар) шаққан кезде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету

2) 6-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	6.2.1.1 ұлдар мен қыздарға арналған әртүрлі маусымдарға арналған киімдерді атау (күнделікті, мерекелік) 6.2.1.2 киімді маусым бойынша таңдау; 6.2.1.3 киімді маусымдар арасында сақтауға дайындау
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	6.2.2.1 зығырдан, жүннен, жібектен, жасанды матадан, трикотаждан тігілген киімге күтім жасау; 6.2.2.2 кірді қолмен жуу, кептіру үшін оны ілу; 6.2.2.3 шағын заттарды үтіктеу (орамалдар, алжапқыштар, шарфтар, жастық тыстары), оларды сақтау үшін бүктеу және орналастыру; 6.2.2.4 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін орындау
4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлар түрлері	6.4.1.1 жеке және көппәтерлі үйлерді ажырату; 6.4.1.2 қаладағы, ауылдағы адамдардың тұрғын үйін ажырату 6.4.1.3 ауылдағы үйлердің ауласындағы шаруашылық құрылыстардың мәнін түсіндіру
	4.2. Тұрғын үйді тазалау	6.4.2.1 жиһазға күтім жасау (жылтыратылмаған, жылтыратылған, жұмсақ); 6.4.2.2 тұрғын бөлмені күнделікті және апта сайын тазалау (еден жуу, шаң сүрту, терезе алды тақтайларын дымқыл шүберекпен сүрту); 6.4.2.3 пәтерде, үйде үй жануарларына күтім жасау
2-тоқсан		

6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	6.1.1.1 өзінің, жақын туыстарының тегі, есімін, әкесінің есімін атау; 6.6.1.2 туыстық дәрежесін атау;
	6.2. Отбасылық қатынастар	6.6.2.1 үй шаруасына қолдан келерлік көмек көмектесу, 6.6.2.2 отбасы мүшелердің арасында үй міндеттерін бөлу туралы айту; 6.2.3 отбасы мүшелерінің еңбегін құрметтеу; 6.6.2.4 қазақ халқының дәстүрлеріндегі үлкендермен қарым-қатынас жасау ережелері мен олардың түрлерін атау
	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	6.6.3.1 баланың жеке басын куәландыратын құжатты (туу туралы куәлік) атау; 6.6.3.2 ҚР азаматының жеке басын куәландыратын негізгі құжаттарды (жеке куәлік, ЖСН) атау
3-тоқсан		
8. Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	6.8.1.1 сауда кәсіпорындарынан: гипермаркет, супермаркет, шағын маркет туралы хабардар болу; 6.8.1.2 дүкенде жүру ережелерін атап шығу; 6.8.2.3 өнімдердің жарамдылық мерзімін анықтау 6.8.2.4 дүкеннен қажетті өнімді іздеу
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы кәсіпорындары	6.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы ұсынатын қызметтерді атау 6.8.2.2 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы кәсіпорнының тұрғылықты жері бойынша орналасқан жері туралы айту;
	8.3. Қаржы кәсіпорындары	6.8.3.1 терминалдарды олардың функционалдық мақсаты бойынша ажырату
	8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары	6.8.4.1 фотоательенің мақсатын айту; 6.8.4.2 фотоателье қызметтерін пайдалану
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	6.8.5.1 үй, ұялы телефонды пайдалану, байланыс қызметтеріне ақы төлеу;
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	6.8.6.1 қоғамдық орындарда, мәдениет мекемелерінде, демалыс орындарында тәртіп ережелерін сақтау; 6.8.6.2 дастарқан басында тәртіп ережелерін, ұқыпты тамақтану дағдыларын қолдану, асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану 6.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану
5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	6.5.1.1 мамандандырылған машиналардың мақсаты туралы айту; 6.5.1.2 полиция, дәрігер, өрт сөндірушінің міндеттерін атау

		6.5.1.3 қалалық көлік түрлерін атау
	5.2. Көлікте және жолда жүру тәртібінің ережелері	6.5.2.1 жол белгілерінің мәнін атау; 6.5.2.2 көліктен түсіп, көшенің өтетін бөлігі арқылы айналып өту ережесін сақтау; 6.5.2.3 көліктен айналып өту ережесін сақтау (трамвай, троллейбус, автобус); 6.5.2.4 жолдағы төтенше жағдайлардың себептерін атау; 6.5.2.5 төтенше жағдай кезіндегі тәртіп ережелерін атау
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	6.5.3.1 қоғамдық көлікте (мектепке бару (бағыт, көлік түрлері) жүруді жүзеге асыру
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	6.7.1.1 негізгі мемлекеттік мерекелерді, олардың күндерін атау; 6.7.1.2 ҚР мемлекеттік мерекелеріне үй-жайларды безендіру; 6.7.1.3 мерекелік дастарқан жаю тәртібі; 6.7.1.4 туысқандарға және достарға өз қолдарымен ашықхат және қарапайым кәдесый жасау;
	7.2. Құттықтаулар	6.7.2.1 құттықтау хатының мәтінін құрастыру; 6.7.2.2 құттықтау сөздерін айту; 6.7.2.3 қазақ халқының мақал-мәтелдерін, өлеңдері мен әндерін атап шығу
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік өнімдері	6.3.1.1 өнімдерді сақтау мерзімінен хабардар болу; 6.3.1.2 азық-түлікті сақтау орындарына, тоңазытқышқа орналастыру; 6.3.1.3 дайындалған тағамдарды сақтау;
	3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	6.3.2.1 плитаны (газ, электр), қысқа толқынды пешті пайдалану, олармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау; 6.3.2.2 өнімдерді тоңазытқыш сөрелерінде орналастыру ережелерін орындау 6.3.2.3 тоңазытқышты пайдалану және таза ұстау ережелерін орындау 6.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыстар мен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін қолдану
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	6.3.3.1 тағамды ең аз термиялық өңдеумен дайындау (ботқаны сүтте және суда пісіру, макарон, картоп пісіру, одан пюре дайындау); 6.3.3.2 піскен көкөністерден винегрет салатын дайындау; 6.3.3.3 кесу құралдарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін орындау

		6.3.3.4 дастарқан басында тәртіп мәдениеті мен сөйлеу әдебін ережелерін сақтау
1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	6.1.1.1 шашқа күтім жасау (бас жуу, шаш кептіргішпен кептіру, қарапайым шаш үлгісін жасау); 6.1.1.2 шаш күту құралдарын таңдау және сатып алу; 6.1.1.3 аяқ-қолды күту ережелерін орындау; 6.1.1.4 тырнақ алу ережелерін орындау
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	6.1.2.1 үйде дәрі қобдишасын қолдану мақсатын айту; 6.1.2.2 үй дәрі қобдишасын сақтау орындарын атау; 6.1.2.3 үй дәрі қобдишасын пайдалану кезінде қауіпсіздік шараларын сақтау

3) 7-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	7.2.1.1 аяқ киімнің түрлерін, қолдану мақсатын атау (ұлдарға- қыздарға, үйде кию-көшеде кию) 7.2.1.2 аяқ киімнің, бас киімнің өлшемін атау 7.2.1.3 бас киімнің түрлерін атау (ұлдар мен қыздарға арналған) 7.2.1.4 бас киімді маусымға, жағдайға сәйкес таңдау;
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	7.2.2.1 киімге күтім жасау ерекшеліктерін көрсететін шартты белгілерден (символдардан) хабардар болу; 7.2.2.2 кірді қолмен жуу, оны кептіру үшін ілу; 7.2.2.3 кішкентай заттарды үтіктеу (орамалдар, алжапқыштар, шарфтар, жастық тыстары), бүктеу және сақтау үшін орналастыру; 7.2.2.4 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелері; 7.2.2.5 бас киімдерді күту және оны сақтау ережелерін атап шығу
4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлар түрлері	7.4.1.1 киіз үй құрылысының ерекшеліктері туралы айту (дөңгелек, оңай бүктеледі, жеңіл, жылы, тасымалдауға ыңғайлы); 7.4.1.2 жатын бөлменің мақсаты, жатын бөлмеге арналған жиһаз туралы айту; 7.4.1.3 әр бөлмені және оның мақсатын жоспар бойынша сипаттау

	4.2. Тұрғын үйді тазалау	7.4.2.1 жатын бөлмені күнделікті тазалау, терезелерді жуу; 7.4.2.2 терезелердің перделеріне күтім жасау; 7.4.2.3 жылу батареяларына күтім жасау (шаңды сүрту, жуу); 7.4.2.4 шамдарға күтім жасау (сүрту, жуу); 7.4.2.5 тұрғын үйді маусымдық тазалауды орындау
2-тоқсан		
6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	7.6.1.1 өзінің, жақын туыстарының, немере ағайіндерінің есімдерін, тегін, әкесінің есімін атау; 7.6.1.2 туыстық дәрежесін атау;
	6.2. Отбасылық қатынастар	7.6.2.1 үй шаруашылығындағы тұрақты міндеттерді орындау; 7.6.2.2 отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау; 7.6.2.3 отбасын құру, отбасылық қатынастар мәдениеті, зерттелген отбасылық дәстүрлер мәселелерінен хабардар болу; 7.6.2.4 отбасы бюджетінің құрамдас бөліктерін атау (кіріс және шығыс); 7.6.2.5 отбасы табысының көздерін айқындау
	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	7.6.3.1 ҚР азаматтың жеке басын куәландыратын құжаттарды (туу туралы куәлік, жеке куәлік) атау; 7.6.3.2 жеке сәйкестендіру нөмірінің (ЖСН) мақсатын түсіндіру
3-тоқсан		
8. Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	7.8.1.1 сатылатын ассортимент түрі бойынша сауда кәсіпорындарының мақсатын атау (әмбебап және мамандандырылған); 7.8.1.2 өнеркәсіптік тауарлар дүкендерінің мақсатын, тауарларды сатып алу тәртібін атап шығу; 7.8.1.3 өнеркәсіптік тауарлар дүкендеріндегі кейбір бөлімдердің ассортиментін; жеке тауарлардың құнын атау; 7.8.1.4 тауарларды өнеркәсіптік тауарлар дүкенінен сатып алу; 7.8.1.5 сатып алған заттың құнын, қайтарымға алған артық ақшаны есептеу
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	7.8.2.1 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кешеніне кіретін кәсіпорындардың құрамын (электрмен, сумен, газбен, жылумен жабдықтау, канализация, лифті шаруашылығы) атап шығу 7.8.2.2 мамандандырылған төлем орындарында тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы қызметтеріне ақы төлеу тәртібін (кезеңділігін) және тәсілін түсіндіру
	8.3. Қаржы кәсіпорындары	7.8.3.1 пәтер, үй есептегіштерінің көрсеткіштерін алу, коммуналдық қызметтер үшін төлем

		бланкілерін толтыру; 7.8.3.2 төлемдерді ақшамен және банк карточкаларымен жүзеге асыру; 7.8.3.3 банкоматты, терминалды қалай пайдалануға болатындығын айту
	8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары	7.8.4.1 киім тігу, киім, аяқ киім жөндеу шеберханасының қызметтерін пайдалану
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	7.8.5.1 сәлемдемелер, бандерольдер жіберу
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	7.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау; 7.8.6.2 дастарқан басындағы тәртіп, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын қолдану; 7.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану
5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	7.5.1.1 автовокзалдың мақсаты туралы айту; 7.5.1.2 негізгі қала маңындағы бағыттарды атау; 7.5.1.3 автовокзалдағы қосымша қызметтерді атау; 7.5.1.4 жолаушыларға қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың еңбегі туралы түсіндіру; 7.5.1.5 анықтамалық қызметтің, автобустардың жүру кестесінің мақсаты туралы айту; 7.5.1.6 автовокзал кассасынан билеттер сатып алу тәртібін атау; 7.5.1.7 қалааралық автокөліктің мақсаты туралы айту
	5.2. Көлікте және жолда жүру ережелері	7.5.2.1 автовокзал ғимаратынан хабардар болу; 7.5.2.2 автобустардың жүру кестесінен хабардар болу; 7.5.2.3 анықтамалықтың және автовокзалдың қызметтерін пайдалану; 7.5.2.4 билет сатып алу (мүмкіндігінше); 7.5.2.5 жүкті және қол жүгін жинау; 7.5.2.6 сақтау камерасын қалай пайдалану керектігін айту
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	7.5.3.1 қоғамдық көлікте (мектепке бару, секцияға) жүруді жүзеге асыру (бағыт, көлік түрлері)
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды,	7.7.1.1 әртүрлі халықтардың діни мерекелері туралы айту: Рождество, Пасха, Масленица, Құрбан айт, Ораза айт; 7.7.1.2 діни мерекелерді тойлау дәстүрлері туралы түсіндіру;

	кәдесыйларды безендіру	7.7.1.3 әртүрлі халықтардың дәстүрлі тағамдарының дәстүрлі рецепттерін атау; 7.7.1.4 сыйлық ретінде өз қолымен ашықхат пен қарапайым кәдесый жасау
	7.2. Құттықтаулар	7.7.2.1 құттықтау хатының мәтінін құрастыру 7.2 құттықтау сөздерін айту;
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік	7.3.1.1 көкөніс, ет, балық өнімдерін бастапқы термиялық өңдеу тәсілдерін атап шығу; 7.3.1.2 көкөністерді қоймада, жертөледе сақтау ережелерін атау;
	3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	7.3.2.1 таңдалған мәзірді ескере отырып, түскі асқа дастарқан жаю; 7.3.2.2 асхана құралдарын пайдалану ережелерін орындау; 7.3.2.3 азық-түлік өнімдерін тоңазытқыш сөрелеріне қою; 7.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыстар мен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін пайдалану
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	7.3.3.1 түскі ас дайындау (жеңіл тағамдар, көкөністерден, балық және ет өнімдерінен, жартылай фабрикаттардан бірінші және екінші тағамдар); 7.3.3.2 тағамдар дайындау; 7.3.3.3 суып қалған тағамдарды жылыту 7.3.3.4 дастарқан басында тәртіп мәдениеті мен сөйлеу әдебі ережелерін сақтау
1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	7.1.1.1 шашты күту, бас жуу, шаш күтетін құралдарды пайдалану ережелерін атап шығу; 7.1.1.2 жеке интимдік гигиена ережелерін сақтау, 7.1.1.3 ішкі киімді жуу, 7.1.1.4 ванна, душ қабылдау жиілігі;
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	7.1.2.1 дәріхананың мақсаты, жақын маңдағы дәріхананың орналасқан жері туралы айту; 7.1.2.2 дәрілік заттарды сатып алу тәртібін атау; 7.1.2.3 теріні кесіп алу, сыдырып алу, тырналып калуда алғашқы көмек көрсету

4) 8-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	8.2.1.1 дүкеннен киім мен аяқ киім іздеу, киім, аяқ киім сатып алу 8.2.1.2 аяқ киім мен киімнің өлшемін атау; 8.2.1.3 киім таңдау үшін дүкенде киім өлшейтін бөлмені пайдалану
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	8.2.2.1 киімге күнделікті күтім жасау; 8.2.2.2 сөгілген тігісті нұсқаулық картасына

		сүйене отырып тігу; 8.2.2.3 жүннен және синтетикалық маталардан тігілген заттарды заттаңбамен танысқаннан кейін ондағы мәліметтерді пайдалана отырып жуу; 8.2.2.4 жейделерді, көйлектерді, шалбарларды тиісті ретпен үтіктеу; 8.2.2.5 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы бойынша ережелерді орындау
4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлардың түрлері	8.4.1.1 киіз үйде киім мен тұрмыстық заттарды сақтау ерекшеліктері туралы айту; 8.4.1.2 тұрғын үй түрлерінен хабардар болу, тұрғын және қосалқы үй-жайлардың функционалдық мақсатын анықтау және оларды затпен толтыру; 8.4.1.3 пәтерде, үй-жайларда жиһаз бен интерьер заттарын тиімді орналастыру
	4.2. Тұрғын үйлерді тазалау	8.4.2.1 пәтерді (үйді) күнделікті, апталық, маусымдық тазалауды орындау; 8.4.2.2 жөндеуге дайындық қызметінің мәнін, пәтерді, үйді косметикалық жөндеуді орындау тәсілдерінен хабардар болу; 8.4.2.3 косметикалық жөндеуге арналған құрылыс материалдарын сатып алу орындарынан хабардар болу; 8.4.2.4 ас үйді, жуынатын бөлмені, жуынатын бөлмені (плиткаларды, шұңғылшаларды, газ/электр плиталарын жуу) тазалауды жүзеге асыру; 8.4.2.5 айналарға күтім жасау; 8.4.2.6 бөлме гүлдеріне күтім жасау
2-тоқсан		
6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	8.6.1.1 өзінің, жақын туыстарының тегін, есімін, әкесінің есімін атау 8.6.1.2 жақын туыстары мен достарының және таныстарының арасындағы айырмашылықты түсіндіру;
	6.2. Отбасылық қатынастар	8.6.2.1 кіші және егде жастағы отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау; 8.6.2.2 өз отбасының дәстүрлерін атау; 8.6.2.3 үйде жасайтын міндеттерін атау және оларды орындау; 8.6.2.4 отбасының әрбір мүшесінің шаруашылық-тұрмыстық міндеттерін атау 8.6.2.5 отбасының табыс көздерін, шығыстардың негізгі баптарын анықтау
	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	8.6.3.1 Қазақстан Республикасы азаматының негізгі құжаттарында (туу туралы куәлік, жеке куәлік, төлқұжат, білімі туралы құжат) бағдарлау; 8.6.3.2 жеке сәйкестендіру нөмірінің (ЖСН) мақсатын түсіндіру

3-тоқсан		
8. Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	8.8.1.1 «сауда үйі» ұғымын атау; 8.8.1.2 сауда үйіндегі тауарлар ассортиментінің ерекшеліктерін атап шығу; 8.8.1.3 сауда үйінің жұмыс режимін атау; 8.8.1.4 қажетті тауарларды таңдау 8.8.1.5 дүкенде тәртіп ережелерін сақтау
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	8.8.2.1 көрсетілген тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу қажеттілігін түсіну 8.2 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығы кәсіпорындарының орналасқан жерін атау
	8.3. Қаржы кәсіпорындары	8.8.3.1 дербес қаржы кәсіпорны ретінде ломбард туралы айту 8.8.3.2 ақшасыз есеп айырысу қағидаттарын атап шығу 8.3 пәтер, үй есептегіштерінің көрсеткіштерін алу, коммуналдық қызметтер үшін төлем бланкілерін толтыру
	8.4. Тұрмыстық қызмет кәсіпорындары	8.8.4.1 химиялық тазалау, кір жуу, жалға беру қызметтерін атау 8.8.4.2 фотоателье, шаштараз қызметтерін атау;
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	8.8.5.1 газеттерге, журналдарға жазылуды ресімдеу; ақша аударымдарын жүзеге асыру;
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	8.8.6.1 қоғамдық орындарда, мәдениет мекемелерінде, демалыс орындарында тәртіп ережелерін сақтау; 8.8.6.2 дастарқан басында тәртіп ережелерін, ұқыпты тамақтану, ас құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын қолдану; 8.8.6.3 бейтаныс адамдармен (сатушылармен, кассирлермен, асхана, кафе қызметкерлерімен) қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану
5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	8.5.1.1 теміржол вокзалының мақсаты және оның негізгі қызметтері туралы айту; 8.5.1.2 теміржол жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың кәсіптерін атап шығу; 8.5.1.3 жолаушылар вагондары түрлерінің атауларын (жалпы, плацкарт, жұмсақ, СВ) және билеттің тиісті құнын айту; 8.5.1.4 поездардың жүру кестесінің, анықтамалық қызметтің мәні, теміржол билеттерін сатып алу тәртібі туралы (кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру) айту; 8.5.1.5 жүкті сақтау камерасына тапсыру және алу тәртібі туралы, жүкті және қол жүгін жинау ерекшеліктері туралы түсініктері болуы тиіс; 8.5.1.6 теміржолдағы жол-көлік оқиғаларының

		түрлерін анықтау, төтенше жағдайларда жолаушылардың тәртіп ережелері; 8.5.1.7 халықаралық автобустардың негізгі бағыттарын атау
	5.2. Көлікте және жолда жүру тәртібінің ережелері	8.5.2.1 теміржол вокзалының ғимаратынан, поездардың жүру кестесінен (мүмкіндігінше) хабардар болу; 8.5.2.2 анықтамалық және вокзал қызметтерінің қызметін пайдалану, билет сатып алу (немесе тапсырыс беру) (мүмкіндігінше); 8.5.2.3 жүкті жинау; 8.5.2.4 сыртқы түрі бойынша арнайы машиналарды ажырату
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	8.5.3.1 қоғамдық көлікпен жүруді (бағыт, көлік түрлері) жүзеге асыру
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	8.7.1.1. Қазақстан Республиканың мемлекеттік, діни мерекелерін атау 8.7.1.2 мереке мазмұнына сай киіну 8.7.1.3 мерекелерге дайындық туралы әңгімелеу
	7.2. Құттықтаулар	8.7.2.1 мақал-мәтелдер, мәтелдер, тақпақтар айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік өнімдері	8.3.1.1. қамырдан жасалған өнімдердің мақсатын атап шығу (үгілмелі, қатпарлы, бисквит, құймақ қамыры); 8.3.1.2 қамырдан жасалған бұйымдарды сақтау шарттары мен мерзімдерін атау; 8.3.1.3 азық-түлікті керегінен артық дайындау туралы айту, дайындау әдістерін атау
	3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	8.3.2.1 қамыр дайындау үшін тұрмыстық техниканы пайдалану; 8.3.2.2 өнімдерді дайындауға арналған техникалық құрылғыларды (консервілеуге арналған кілт, темір, капрон қақпақтар) пайдалану; 8.3.2.3 консервілеуге арналған ыдыстарды зарарсыздандыру тәсілдерін атап шығу; 8.3.2.4 әртүрлі материалдардан жасалған ыдыстар мен асхана құралдарын күту (жуу, тазалау) және сақтау ережелерін қолдану
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	8.3.3.1 рецепт бойынша қамырдан жасалған бұйымдарды тұмшاپеште және плитада дайындау (құймақ, печенье, торт пісіру); 8.3.3.2 көкөністерді, жеміс-жидектерді консервілеу; 8.3.3.3 аспаздық кітаптан тағамның рецепттерін табу

		8.3.3.4 дастарқан басында тәртіп мәдениеті мен сөйлеу әдебі ережелерін сақтау
1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	8.1.1.1 денсаулықты сақтау және нығайту үшін дене шынықтыру мен спорттың маңызы; 8.1.1.2 табиғи күштердің (күн, ауа және су) денсаулыққа пайдасын түсіну; 8.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды (сусабын, шашқа арналған кондиционер) пайдалану, оларды дұрыс сақтау 8.1.2.4 бет терісіне күтім жасау ережелерін атап шығу
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек	8.1.2.1 медициналық мекемелер (емхана, аурухана, «жедел жәрдем» қызметі), олардың қызметтерін пайдалану ережелері; 8.1.2.2 дәрігерді үйге шақыру, дәрігерге өзінің қал-жағдайы туралы айту, науқасқа үйден күтім жасау; 8.1.2.3 күйю, үсік, күнге күйю кезінде алғашқы көмек көрсету

5) 9-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	9.2.1.1 дүкеннен өз өлшеміндегі киім мен аяқ киімді табу 9.2.1.2 аяқ киім мен киімнің мөлшерін атау; 9.2.1.3 киім мөлшерін анықтау үшін өзінен және жолдасынан өлшем алу
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	9.2.2.1 аяқ киімге күнделікті күтім жасау; 9.2.2.2 кірді қолмен және кір жуғыш машинамен жуу, кептіру, үтіктеу, әртүрлі маталардан тігілген киім заттарын сақтау; 9.2.2.3 киімдегі жапсырмасында шартты белгілерін түсіну; 9.2.2.4 төсек-орын жабдықтарын үтіктеу және ұқыпты жинау; 9.2.2.5 кір жуғыш машинаны қолдана білу; 9.2.2.6 үтікпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелері
4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлардың түрлері	9.4.1.1 тұрғын үй түрлерінен хабардар болу; тұрғын және қосалқы үй-жайларды ажырату 9.4.1.2 уақытша мақсаттағы үй-жайлардан хабардар болу; 9.4.1.3 пәтердің, үйдің үй-жайларына жиһаз бен интерьер заттарын тиімді орналастыру
	3.2. Тұрғын үйді тазалау	9.4.2.1 пәтерді (үйді) күнделікті тазалауды орындау; 9.4.2.2 үйді жөндеуге дайындаудың мазмұнын білу;

		9.4.2.3 косметикалық жөндеуге арналған құрылыс материалдарын сатып алу орындарынан хабардар болу; 9.4.2.4 ас үйді, жуынатын бөлмені, санитарлық торапты (плиткаларды, шұңғылшаларды, газ/электр плиталарын жуу) тазалауды жүзеге асыру; 9.4.2.5 бөлме гүлдеріне күтім жасау
2-тоқсан		
6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	9.6.1.1 өзінің және отбасы мүшелерінің: әкесінің, анасының аты-жөнін, тегін атау; 9.6.1.2 отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау (ұлы немесе қызы);
	6.2. Отбасылық қатынастар	9.6.2.1 отбасы мүшелеріне қамқорлық көрсету; 9.6.2.2 отбасының бір аптаға, бір айға тамақтану шығындарды жоспарлау; 9.6.2.3 отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасаудың негізгі түрлерін орындау; 9.6.2. отбасы мүшелерінің арасындағы күнделікті өмірдегі міндеттерді бөлуді үйрену; 9.6.2.5 отбасылық дәстүрі жайлы әңгіме айту;
	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	9.6.3.1 төлқұжатта, оның негізгі деректерінде (серия, нөмір, ЖСН, төлқұжатты кім берді және қашан берілді) бағдарлау, оларды көшіріп жаза білу; 9.6.3.2 жұмысқа кіру кезінде тапсырылатын құжаттарды атау
3-тоқсан		
8. Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	9.8.1.1 мамандандырылған дүкендердің, базарлардың, сауда үйлердің айырмашылығын түсіндіру; 9.8.1.2 тауарлардың қаптамаларындағы жазулар бойынша жарамдылық мерзімін анықтау; 9.8.1.3 тауарлардың қаптамаларындағы жазулар бойынша қызмет ету мерзімін, тауарды өндірушіні анықтау; 9.8.1.4 дүкенде жүру ережелерін орындау
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	9.8.2.1 әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелер көрсететін қызметтерден хабардар болу (фотоателье, кір жуу, химиялық тазалау) 9.8.2.2 үй басқармасы ұсынатын қызмет түрлерінен хабардар болу, жұмыстарды орындауға өтінім беру
	8.3. Қаржы кәсіпорындары	9.8.3.1 салық түрлерін атап шығу; 9.8.3.2 салық салу мақсаттарын атау; 9.8.3.3 банкоматты пайдалану; 9.8.3.4 коммуналдық қызметтерді төлеу (есептегіштер көрсеткіштерін алу, төлем бланкілерін толтыру)
	8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету	9.8.4.1 тұратын ауданындағы жақын орналасқан кәсіпорындар мен мекемелерден хабардар болу;

	кәсіпорындары	9.8.4.2 шаштараз, кір жуу, химиялық тазалау, пошта, жинақ кассасы, жөндеу шеберханалары, жалға беру қызметі, фотоателье, киім тігу ательесі қызметтерін пайдалану; 9.8.4.3 тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық қызметтеріне ақы төлеу, тұрғын үй коммуналдық-шаруашылығының орналасқан жері туралы айту
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	9.8.5.1 жедел жәрдем: өрт сөндіруші, полиция қызметіне хабарласу; 9.8.5.2 ақша аударымдарын жүзеге асыру
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	9.8.6.1 қоғамдық орындарда тәртіп ережелерін сақтау; 9.8.6.2 дастарқан басында тәртіп ережелерін сақтау; 9.8.6.3 сатушылармен, кассирлермен қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану
5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	9.5.1.1 әуежайдың және оның негізгі қызметтерінің мақсатын түсіндіру 9.5.1.2 әуе көлігі жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың еңбегін айту 9.5.1.3 ұшақтардың ұшу кестесінен хабардар болу 9.5.1.4 анықтама қызметінің мақсатын атап шығу 9.5.1.5 жүкті рәсімдеу тәртібін айту 9.5.1.6 аэровокзалдың және оның негізгі қызметтерінің мақсатын атау 9.5.1.7 жүк сақтау камераның мақсатын және қолдану ережелерін түсіндіру 9.5.1.9 сақтау камерасының мақсаты және оны пайдалану ережелері туралы айту
	5.2. Көлікте және жолда жүру тәртібінің ережелері	9.5.2.1 әуежай ғимаратындағы арнайы көрсеткіштер мен ақпараттық таблодан хабардар болу 9.5.2.2 ұшақтардың ұшу кестесінен хабардар болу 9.5.2.3 жүкті және қол жүгін жинау 9.5.2.4 жолдан шартты жерден, көрсеткіштер бойынша өту 9.5.2.5 сақтау камерасын пайдалану
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	9.5.3.1 қоғамдық көлікпен жүрудің ережелерін орындау; 9.5.3.2 қоғамдық көліктің негізгі бағыттарынан хабардар болу
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	9.7.1.1 әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойлары туралы айту; 9.7.1.2 мерейтойлар, мерейлі күндер туралы айту; 9.7.1.3 түрлі оқиғаларды мерекелеуде қазақ халқының ұлттық дәстүрлерін атау («Бесік той», «Тұсау кесу тойы», «Сүндет той», «Тілашар» және т.б.); 9.7.1.4 қазақ халқының үйлену тойларына

		дайындалу және оны өткізу ерекшеліктерін атау
	7.2. Құттықтаулар	9.7.2.1 салтанатты іс-шаралар үшін құттықтау сөздерін дайындау; 9.7.2.2 мақал-мәтелдер, өлеңдер айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік өнімдері	9.3.1.1 әртүрлі топтағы азық-түлік тағамдарын ажырату; 9.3.1.2 қолдануға жарамды өнімдерді ажырату; 9.3.1.3 тамақ қалдықтарын кәдеге жарату ережелерін орындау
	3.2. Асүй және асхана ыдыстары, техника	9.3.2.1 асүй ыдыстарды мақсатына сай қолдану; 9.3.2.2 таңғы асқа дастарқан жаю; 9.3.2.3 тамақтанғаннан кейін дастарқанды жинау, ыдыс жуу
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	9.3.3.1 ұлттық тағамдарды (палау, бауырсақ) дайындау; 9.3.3.2 аспаздық кітаптан тағамның рецепттерін іздеу; 9.3.3.3 тағам дайындау кезінде рецепттерден үйрену; 9.3.3.4 мәдениеттілік тәртібі ережелерін сақтау
1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	9.1.1.1 дененің, шаштың тазалығын өздігінен бақылау; 9.1.1.2 қажетті гигиеналық процедураларды орындау (бас жуу); 9.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды таңдау және пайдалану, оларды дұрыс сақтау; 9.1.1.4 алкогольдің, темекі шегудің, есірткі қолданудың зиянын түсіндіру; 9.1.1.5 жұқпалы ауруларды атау, олардың алдын алу шаралары туралы айту
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	9.1.2.1 медициналық мекемелерге медициналық көмекке жүгіну ережелерін атау, дәрігерді үйге шақыру; 9.1.2.2 үйде күтім жасау тәртібін атау; 9.1.2.3 жаншылғанда, мұрыннан қан кеткенде, тері сыдырылғанда, жәндіктер шаққанда, күйу, үсу, күн өту, тамақтан улану кезінде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету

10-сынып:

Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
2. Киім және аяқ киім	2.1. Киім, аяқ киім және бас киім түрлері	10.2.1.1 дүкендегі киім өлшейтін бөлмені пайдалану, киім, аяқ киім сатып алу 10.2.1.2 киімнің мөлшерін анықтау үшін өзінің және жолдасының өлшемін алу;

		10.2.1.3 киім сатып алған кезде сатушы-консультанттан кеңес алу немесе одан сыпайы түрде бас тарту; 10.2.1.4 тігіншінің функционалдық міндеттерін атау
	2.2. Киімге, аяқ киімге күтім жасау	10.2.2.1 киімге, аяқ киімге күнделікті күтім жасау; 10.2.2.2 кірді қолмен жуу, жуылған кірді кептіру үшін ілу; 10.2.2.3 кірді кір жуғыш машинамен жуу; 10.2.2.4 киімдегі дақтарды нұсқаулыққа сүйене отырып, үй жағдайында кетіру; 10.2.2.5 кір жуғыш машинаны, жұмыстан кейін жұмыс орнын тазалау, киімді кептіру, үтіктеу; 10.2.2.6 кір жуғыш машинамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелері
4. Тұрғын үй	4.1. Тұрғын үй-жайлардың түрлері	10.4.1.1 тұрғын және қосалқы үй-жайлардың функционалдық мақсатын атау 10.4.1.2 жиһазды пәтерге, үй-жайларға тиімді орналастыру 10.4.1.3 пәтерге, үй-жайларға жиһаз бен интерьер заттарын тиімді орналастыру
	3.2. Тұрғын үйді тазалау	10.4.2.1 пәтерді (үйді) апталық, маусымдық тазалауды орындау; 10.4.2.2 үйді (пәтерді) косметикалық жөндеудің тәсілдерін білу; 10.4.2.3 күрделі жөндеуге арналған құрылыс материалдарын сатып алатын жерлерден хабардар болу; 10.4.2.4 жуынатын бөлмені, санитарлық торапты тазалау (кафель плитканы, шұңғылшаны, унитазды жуу); айналарды, терезені тазалау ережелерін орындау; 10.4.2.5 жуғыш заттарды таңдау және сатып алу; 10.4.2.6 бөлме гүлдеріне күтім жасау
2-тоқсан		
6. Отбасы	6.1. Отбасы құрамы	10.6.1.1 өзінің және отбасы мүшелерінің: әкесінің, анасының, әпкелерінің, ағаларының тегін, есімін, әкесінің есімдерін атау; 10.6.1.2 отбасындағы өзінің әлеуметтік рөлін анықтау (немересі, ағасы, әпкесі);
	6.2. Отбасылық қатынастар	10.6.2.1 үй шаруашылығын жүргізуге белсенді қатысу; 10.6.2.2 отбасының бір айға тамақтану және коммуналды қызметтерін төлеу шығындарды жоспарлау; 10.6.2.3 отбасындағы кішкентай бөбектерге күтім жасаудың негізгі түрлерін орындау (жуындыру, киіндіру, тамақтандыру); 10.6.2.4 өзінің үй міндеттерін орындау; 10.6.2.5 отбасының бос уақытын ұйымдастыру тәсілдерінен, отбасылық дәстүрлерден хабардар болу; 10.6.2.6 мерекелермен құттықтау; 10.6.2.7 қонақтар шақыру және оларды қарсы алу;

	6.3. Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары	10.6.3.1 өз жеке күәлігінен негізгі деректерді (серия, нөмір, ЖСН, кім берді және қашан берілді) атау және оларды көшіріп жаза білу; 10.6.3.2 жұмысқа кірген кезде ұсынылатын құжаттарды атау; 10.6.3.3 жұмысқа қабылдау туралы, өз еркімен жұмыстан босату туралы өтініш жазу; 10.6.3.4 өмірбаян жазу, сауалнаманы жеке мәліметтермен толтыру
3-тоқсан		
8. Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары	8.1. Сауда кәсіпорындары	10.8.1.1 әмбебап, мамандандырылған дүкендерден, базарлардан, дүңгіршектерден сатып алу; 10.8.1.2 тауарлардың қаптамасындағы жазулардан тауардың өндіру мерзімін анықтау; 10.8.1.3 қаптамадан тауарлардың қызмет мерзімін, тауарды өндірушіні анықтау; 10.8.1.4 тауарды сатып алғансоң қайтарымға алған артық ақшаны есептеу; 10.8.1.5 дүкенде тәртіп ережелерін сақтау
	8.2. Тұрғын үй коммуналдық-шаруашылық кәсіпорындары	10.8.2.1 әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелер көрсететін қызметтерден хабардар болу; 10.8.2.2 үй басқармасы ұсынатын қызмет түрлерінен хабардар болу, жұмыстарды орындауға өтінім беру;
	8.3. Қаржы кәсіпорындары	10.8.3.1 салық түрлерін атау; 10.8.3.2 салық салу мақсаттарын түсіндіру; 10.8.3.3 банкоматты, терминалды пайдалану; 10.8.3.4 коммуналдық қызметтерге, ұялы байланысқа ақы төлеу (есептегіштердің көрсеткіштерін алу, төлем бланкілерін толтыру)
	8.4. Тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындары	10.8.4.1 тұратын ауданындағы жақын орналасқан халыққа қызмет көрсету саласындағы кәсіпорындар мен мекемелерден хабардар болу; 10.8.4.2 шаштараз, кір жуу, химиялық тазалау, пошта, жөндеу шеберханалары, жалға беру қызметі, фотоателье, киім тігу ательесі қызметтерін пайдалану;
	8.5. Байланыс құралдары кәсіпорындары	10.8.5.1 шұғыл көмек көрсету қызметіне: өрт сөндіру бөліміне, полицияға, жедел жәрдемге телефонмен хабарласу; 10.8.5.2 такси шақыру;
	8.6. Мәдениет мекемелері, демалыс орындары	10.8.6.1 қоғамдық орындарға, мәдениет мекемелеріне, демалыс орындарына барған кезде тәртіп ережелерін сақтау; 10.8.6.2 дастарқан басында асхана құралдарын, майлықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын қолдану; 10.8.6.3 асхана, кафе қызметкерлерімен қарым-қатынас жасау дағдыларын қолдану
5. Көлік, көше	5.1. Көлік құралдарының түрлері	10.5.1.1 автовокзалдың, әуежайдың, теміржол вокзалының мақсатын атау;

		10.5.1.2 әуе көлігінің жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың еңбегі туралы түсіндіру; 10.5.1.3 кестеге қарап, белгілі рейс ұшағының ұшып шығу және келу уақытын анықтау; 10.5.1.4 жер үсті және әуе көліктерінің анықтама қызметін пайдалана алу; 10.5.1.5 әуе билеттерін сатып алу тәртібін түсіндіру (кассадан сатып алу, телефон арқылы тапсырыс беру); 10.5.1.6 қол жүгін рәсімдеу тәртібін атау; 10.5.1.7 жүк сақтау камерасын пайдалану тәртібін түсіндіру; 10.5.1.8 өз үйінен автовокзалға, теміржол вокзалына, әуежайға дейінгі бағытты құрастыру; 10.5.1.9 автобус жүргізушісінің, такси жүргізушісінің функционалдық міндеттерін түсіндіру
	5.2. Көлікте және жолда жүру тәртібінің ережелері	10.5.2.1 автовокзал мен темір жол вокзал ғимаратында арнайы көрсеткіштер мен ақпараттық табло туралы хабардар болу; 10.5.2.2 кестені пайдалана отырып, пойыздар мен автобустардың жөнелту және келу уақытын анықтау; 10.5.2.3 әуежай мен аэровокзалдың анықтамалық қызметтерін пайдалану. 10.5.2.4 қоғамдық көліктен түскен кезде оны дұрыс айналып өту
	5.3. Қала көшелерінде жүру бағыттары	10.5.3.1 қалааралық қоғамдық көлікпен жүрудің ережелерін орындау; 10.5.3.2 такси қызметін пайдалана білу
7. Мерекелер мен рәсімдер	7.1. Мерекеге дайындалу және оны өткізу, сыйлықтарды, кәдесыйларды безендіру	10.7.1.1 әртүрлі халықтардың дәстүрлеріндегі үйлену тойы; 10.7.1.2 зейнеткерлікке шығарып салу; 10.7.1.3 қазақ халқының түрлі оқиғаларды мерекелеудегі ұлттық дәстүрлері («Сүндет той», «Тілашар» және т.б.); 10.7.1.4 мерейтойларға, қазақтың ұлттық салт жораларына дайындалу және өткізу ерекшеліктері;
	7.2. Құттықтаулар	10.7.2.1 құттықтау түрлерін және тиісті оқиғаға байланысты сыйлық тандау ережелерін атау; 10.7.2.2 мақал-мәтелдер, өлеңдер айту, қазақ халқының мерекелік әндерін орындау
4-тоқсан		
3. Тамақтану	3.1. Азық-түлік өнімдері	10.3.1.1 әртүрлі топтағы азық-түлік тағамдарын ажырату; 10.3.1.2 қолдануға жарамды және бүлінген (жарамсыз) тағамдарды ажырату; 10.3.1.3 азық-түлікті тиісті сақтау орындарына орналастыру;
	3.2. Асүй және асхана	10.3.2.1 асхана құралдарын, асүй құралдары мен аспаптарын, негізгі асүй техникасын дұрыс пайдалану; 10.3.2.2 түскі, кешкі асқа және мерекеге дастарқан жаю;

	ыдыстары, техника	10.3.2.3 тоңазытқышты еріту және жуу ережелерін орындау
	3.3. Тамақ дайындау және тамақтану	10.3.3.1 ұлттық тағамдарды дайындау (палау, ет, қайнақша (вареник), тұшпара) 10.3.3.2 аспаздық туралы кітаптарды қарау, рецепт бойынша тамақ дайындау; 10.3.3.3 мерекелік үстел мәзірін жасау;
1. Денсаулық	1.1. Дене гигиенасы	10.1.1.1 шаштың тазалығын қадағалау; 10.1.1.2 қажетті гигиеналық процедураларды орындау; 10.1.1.3 жеке гигиеналық заттар мен құралдарды таңдау және пайдалану, оларды дұрыс сақтау; 10.1.1.4 жаман әдеттермен күресу қажеттілігі туралы айту; 10.1.1.5 жыныстық жолмен берілетін және жұқпалы аурулар туралы, олардың алдын алу шаралары туралы түсіндіру;
	1.2. Дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету	10.1.2.1 медбикенің, фельдшердің қызметтік міндеттерін атау; 10.1.2.2 үйде науқасқа күтім жасау; 10.1.2.3 жараланғанда, мұрыннан қан кеткен кезде, тері сыдырылғанда, жәндіктер шаққанда, күйю, үсік, күн өткенде, тамақтан улану, бас ауруы кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету